

a szerkesztéségek figyelmébe!

a bb. 77. sz. / pártmunkás küldöttség.../ hírhez
Kiegészítésképpen még a következő mondatot adjuk:

... osztályvezetője bucsuztatta. jelen volt hein knoppe, az
ndk budapesti nagykövetségének tanácsosa.

az embargót egyuttal feloldjuk!

/mti/

22.15/gy

22⁰⁰

- 50 -

-vége-

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda Budapest, I. Fehérvári utca 5-7. Telefon: 155-490, 155-300

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1968. április 23.

bb 1. van-e remény a fagy okozta szőlőkárak pótlására?

1 jf/lk-ju 1e 1a

1968. április 23.

sok szó esik ezekben a napokban a hóeleji mezőgazdasági fagykárokról. a közvélemény legnagyobb része a szőlőt „siratja”, minden okuk megvan rá: nem végleges becslés szerint az áprilisi fagyok hozzávetőleg 20 százalékos terméskiesést okoztak a hazai szőlőkben. a pillanatnyi helyzet szerint félmillió mázsányi termést „szüretelt”, le a zord időjárás. ennyivel kevesebb szőlő kerülne tehát a fogyasztókhoz, illetve a feldolgozó üzemekbe, - ha a szakemberek tétlenül néznék a pusztulást és nem tennének meg minden lehetőt a hiány pótlására.

a mém illetékesei az mti munkatársának elmondták: a pusztaságok ezuttal nem jelentik azt, hogy már eleve le kell mondanunk egy iggán kiadós szüret lehetőségéről. a mezőgazdasági üzemekben nagy erőfeszítéseket tesznek, hogy a termést a továbbiakban maximálisan megvédjék. a 400.000 holdnyi szőlőterületen jól halad a metszés, szintén biztató jel! -, már csak mintegy 60.000 holdon kell elvégezni ezt a munkát. a metszés mielőbbi befejezésére különös gondot kell fordítani, ugyanis a meleg idő hatására a rügyek megduzzadtak, kifakadtak és ilyenkor már jóval sérülékenyebbek. segít majd a gondos növényvédelem és a megfelelő talajmunka is. maga a növény is bizonyos foku önvédelemre képes: kisebb termésnél jobban kifejlődnek a bogyók, egyes szőlőfajták pedig - például az ezerjő és a kadarka - önmaguktól regenerálódnak, saját maguk „pótolják”, a fagy okozta veszteséget.

/ folyt. köv. /

f

-1-

bb 1. / van-e remény... 1. folyt./-ju

a szakemberek remélik, hogy a gondos ápolással, talaj- és növényvédelemmel „ feledtetni „ tudják a kiesést és leg- alábbis üntő részben „ visszaadják „ azt a mennyiséget, amit az áprilisi fagyok „ elraboltak „. /mti/

--

bb 2 holland tulipánkülönlegességek a balaton-parton

a vid kz/sk-ju ká la

1968. április 23.

mintegy 100 tulipán-ritkaságból alakított ki fajtagyű- teményt a badacsonyi állami gazdaság balatonbozsók határa- ban. a többségükben hollandiából származó „ virágcsodák „ ezekben a napokban öltöttek fel tavaszi díszruhájukat. a gyűj- teményből származó szaporító anyagot a magyar tenger üdü- lőtelepeinek parkjaiban, kertjeiben helyezik majd el. /mti/

--

bb 3. vikendezők is ebédelhetnek a duna-kanyar szot-üdülő-
iben

a vid kz/s-ju ká la

1968. április 23.

május 9-én a duna-kanyar mind a kilenc, időszakos szot- üdülője megnyílik. a több mint egymillió forintos költséggel rendbehozott üdülőkben, továbbá az esztergomban horgonyzó deák ferenc üdülőhajón az idén együttesen mintegy huszezren pihennek majd. a tervek szerint a diák ferenc gőzessel hetente egyszer budapestre látogatnak a hajón üdülők. ujdonsága az idej programnak, hogy a beutaltakon kívül a környéken vikendezők is kaphatnak ebédet az üdülőkben. ez az új szolgáltatás kü- lönösen a hét végén lesz nagyon hasznos, amikor a vidék ét- termei nem tudják kielégíteni az igényeket. /mti/

--

fr

-2-

bb. 4. nyári tudományos kutatások a balatonon

a vid cs/fné/ká/il la

1968. április 23.

a balatonon megkezdődtek az idei nyárra tervezett tuda-ományos kutató munkák. a tó különböző helyein több mint tíz regisztráló műszer jegyzi folyamatosan az adatokat, de a szakemberek maguk is számos nyíltvízi vizsgálatot foly- tatnak.

a tihanyi biológusok az ismét vízrebocsátott gyorsjárata kutatóhajóval több nyíltvízi expedícióra indulnak. a hal- táplálék vizsgálatokkal elsősorban a süllő éhezésének okát szeretnék megfejtetni. beható vizsgálatot igényel a tó ugy- nevezett biomasszája, amelybe a legapróbb élőlények sokszáz tonnányi tömege is beletartozik. részben nyitott kérdés még az erős iszaposodás, amelynek okait igyekezzenek megfejtetni a kutatók. a programban „ a víz- és üledékminták vizsgálatain kívül „ szerepel a hullámzás, az áramlás okainak és az erózió méreteinek vizsgálata is. /mti/

--

bb. 5. vietnami papucsok „ készülnek tatán

vid kz/sk/ká/il la

1968. április 23.

a vietnamból importáltakhoz hasonló strandpapucsok gyár- tását kezdték meg a tatabányai műanyagipari ktsz-ben. a közked- velt papucsokból a kereskedelem eddig nem tudta kielégíteni az igényeket. a tatabányai ktsz pótolja a hiányt. a kereskedelem ez év- re félmillió párat rendelt a tatabányai szövetkezettől, a könnyű, hajlékony, több méretben és több színváltozatban készülő „ vi- etnami „ papucsokból. az új termék nagy előnye, hogy uszik a víz tetején. a tatabányai üzem külön vásárolható papucspántok gyártására is berendezkedik. /mti/

--

- 3 -

bb. 6. elindultak a „bükki meszesek”,

a vid cs/tné/ká/il la

1968. április 23.

a bükki falvak lakóinak több mint két évszázados ősi foglalkozása a meszégetés. az utóbbi években többek között cserépfaluban, bükkszentkeresztben, Répáshután kelt új életre ez az apáról-fiúra öröklődő mesterség. a bükki meszesek nagyjából a kislakásépítkezésekhez készítik a nélkülözhetetlen építési anyagot, s nemcsak a környéken árusítják, hanem szabadszállásra, sőt az alföldre, szólnak környékére is elszekereznek vele.

az idén luga és pénzpatak környékén kezdték meg a meszégetést. az égetők a mészkövet maguk fejtik ki, s maguk válogatják. a boksák tetejét agyagból készült lepényekkel fedik be, s az erdőben szedett hulladékfával tüzelnek. egy-egy boksa kiégetése 72 órát vesz igénybe. éjjel-nappal rakják a tüzet, s amikor az agyaglepényeken „kigyöngyözik”, a hófehér meszpor, akkor fejeződik be az égetés. a kihülés után egy-egy boksból átlagosan 100-120 mázsa égetett meszet szednek ki. értékes rakományukkal máris elindultak első utjukra a „bükki meszesek”./mti/

bb. 7. pácolt busa - új halkülönlegesség készül

a vid csf/né/il ká/la

1968. április 23.

új halkülönlegesség, a pácolt busa előállításával kísérleteznek a nagyhorcsói állami gazdaság savanyítóüzemében. a növényevő halfajok feldolgozásának - ezekhez tartozik a busa is - még nincsenek hagyományai hazánkban, ezért a szakácsoknak különleges receptet kellett kidolgozniuk tartósításukra. jelenleg négyféle módon pácolják, izesítik ezt a kitűnő halfélét. az első néhány üveg pácolt busának a szakemberek körében nagy sikere volt. ha az új halkülönlegesség „betör”, a piacra, s igényli a kereskedelem, nagyobb tételben is tudják készíteni./mti/

- 4 -

bb. 8. új reumatológiai osztály a nyíregyházi kórházban

vid-fm/sk/ká/gy/la

1968. április 23.

megkezdte működését a nyíregyházi kórház új 40 ágyas reumatológiai osztálya, amelyet a mozgásszervi betegségek gyógyításához szükséges valamennyi berendezéssel elláttak. az osztályon nemcsak fekvő, hanem járóbetegeket is gyógyítanak. a reumatológia átadásával befejeződött a nyíregyházi kórház bővítése.

a bővítési és közművesítési munkát évekkel ezelőtt kezdték meg mintegy hatvanmillió forintos költséggel. új gyermekosztályt, fertőző betegosztályt és reumatológiát létesítettek, s az ágyak számát 740-ről 960-ra emelték. a gyermekosztály régi helyén 60 ágyas urológiai osztályt rendeztek be, s a felszabadult épületek igénybevételeivel a belgyógyászatot is 40 ágygal bővítették./mti/

bb. 9. új lakókerület pesterzsébeten

i hi/hné/sr/gy/la

1968. április 23.

pesterzsébeten a városközpont építésével egyidőben a rimaszombat utca mentén 294 lakásból álló új kerületet alakítanak ki. az épületek háromemeletesek lesznek. eddig 86 lakás készült el. járulékos beruházásként az év végéig abc-áruházat adnak át, s 100 személyes óvoda is épül./mti/

bb. 10. páll utcai fiúk - amerikai-magyar koprodukcióban

i pr/hné/sr/gy/la

1968. április 23.

fábry zoltán rendezésében kezdik forgatni molnár ferenc „páll utcai fiúk”, című világhírű regényének színes szélesvásznú filmváltozatát. az amerikai-magyar koprodukcióban készülő film forgatókönyvét fábry zoltán és a 30 év óta külföldön élő bohém endre készítette. a film angol és magyar-nyelvű változatban készül, operatőrije illés györgy, s számos hivatásos angol gyermekszínészt foglalkoztat. az első forgatási színelő a vidám park./mti/

4e 910

- 5 -

bb. 11. aluminiumszeg készül salgótarjánban - a bábolnai állami gazdaság az első megrendelő

vid-kz/sk/ká/gy/la

1968. április 23.

a múlt évi bnv-on még csak áruminta volt a salgótarjáni kohászati üzemek új gyártmánya, az aluminiumszeg. a legnagyobb érdeklődést a mezőgazdasági üzemek tanúsították iránta, hiszen nyirkos, nedves szerkezeteknél is - ólakban, istállókban - rozsdásodás veszélye nélkül használhatják. az első megrendelő mezőgazdasági hágyüzem - a bábolnai állami gazdaság volt: 35 mázsa aluminiumszeget kért a salgótarjáni kohászati üzemektől. a választék a továbbiakban bővül, a salgótarjáni üzem három különböző méretű alumínium huzal-, kátránypapír-, illetve palafedő-szögget mutatkozik be az idei bnv-on./mti/

bb. 12. mintegy három és félezer pedagógus állásra hirdettek pályázatot - a döntésről május 10-ig értesítik az érdekelteket

i vt/tm/sr/gy/la

1968. április 23.

mint ismeretes, a művelődésügyi miniszter rendelkezése értelmében az alsó- és középfoku oktatási intézmények pedagógus állásait az idén már az egész országban pályázat útján töltik be. a pályázatokat a köznevelés című folyóiratban április első felében tették közzé, s számuk megközelíti a három és félezeret. a végzők száma 3 140. a pályázatok benyújtásának határideje április 24-én jár le. a tanulmányi osztályoknak a végző hallgatók, illetőleg a munkáltató szervezetek a munkaviszonyban álló pedagógusok pályázatával kapcsolatos tennivalóikat legkésőbb hat napon belül, azaz április 30-ig kell teljesíteniük.

a miniszteri rendelkezés szerint a pályázót, továbbá a munkáltatót - végző hallgató esetében a tanulmányi osztályt is - a pályázat elfogadásáról vagy elutasításáról 10 napon belül, tehát legkésőbb május 10-ig írásban értesítik. a pályázat kedvező elbírálásáról szóló értesítés kézhezvételét követő nyolc napon belül a pályázónak írásban nyilatkoznia kell az állás elfogadásáról. a nyilatkozat elmulasztása esetén a pályázatot visszavontnak tekintik.

/folyt. köv./ ke 910

10. f

- 6 -

obbob. 12. / mintegy három és félezer.... folyt./ gy

abban az esetben, ha a pályázatot hirdető munkáltató alsó, vagy középfoku oktatási intézményben már működő pedagógus pályázatát fogadja el - a pályázó írásbeli nyilatkozata után - megkeresi a pályázó munkáltatóját, amely az áthelyezésről írásbeli határozattal köteles intézkedni./mti/

bb. 13. biztonságosabb olajkutatás

vid-kz/sk/ká/gy/la

1968. április 23.

félmillió adag speciális paxit töltényt készít az idén a peremartoni ipari robbanóanyaggyár az olajkutatók számára. az egy kilogrammos töltényeket polietilén védi a víztől, így bármilyen rétegben elhelyezhetők. az olajkutatásnál az elzáró rétegek robbantására eddig használt, balesetveszélyes dinamitot váltják fel vele./mti/

bb. 14. még csak kísérlet!

i ol/lk/sr/gy/la

1968. április 23.

az orion- és a videoton-gyár, a magyar rádió- és televízió, valamint a magyar posta közös vállalkozásában kísérleti színes tv-adást terveznek az idei nemzetközi vásáron.

hazánkban a színes tv-adások jelenleg kísérleti stádiumban vannak, s ezért a vásáron majd látható színes tv még csak egy nagy vállalkozás első szakasza. a rendszeres színes tv-adás bevezetése előreláthatólag csak az 1970-es években várható./mti/

ke 910

10. f

- 7 -

bb. 15. játékkal gyógyító tudomány

vid-fm/sk/ká/gy/La

1968. április 23.

„világjáték”, sorozatgyártását kezdték el hazai és külföldi megrendelésre az intapusztai pszichiátriai rehabilitációs intézetben. ez a személyiségvizsgáló játék-diagnosztikai és terápiás módszer ma már világszerte fontos kelléke a pszichológusoknak és a gyógypedagógusoknak. m. löwenfeld angol pszichológusnő - a gyermeki játék sajátosságaiból kiindulva - 20 éves klinikai tapasztalat alapján tervezte meg, hazánkban pedig a központi gyermekideggondozó intézet játék-diagnosztika és terápia osztályának vezetője, dr. polcz alaine dolgozta át a magyar viszonyok figyelembevételével.

a „világjáték”, - a világ kicsinyített mása; házak, közlekedési eszközök, emberek, állatok, növények, iskolák, kórházak, gyárak, stb. alkotják. egy 70x50 centiméteres kék tálcán homokból és a játéktárgyakból kell felépítenie a vizsgálódó gyermeknek a maga világát - minden irányítás, beleszólás nélkül; olyannak, amilyenek látja, ahogy éli.

a „világépítés”, módjából, végső eredményéből, s az ezt követő kérdésekre adott válaszokból a szakemberek következtetéseket vonnak le a vizsgáltak érzelemvilágára, típusára, lelki betegségére, sőt a gyógyítás módjára vonatkozólag is. nyitott könyvként tárulnak fel a gyermek lelki világának konfliktusai, a konkrét sérülési pontok.

a kitűnő tesztet ujabban felnőttek vizsgálatánál is alkalmazták./mti/

bb. 16. részlegesen felszámolták a győri tüdőkórházat

vid-kz/sk/ká/gy/La

1968. április 23.

az alapos és rendszeres tüdőszűrő vizsgálatok eredményeként 1964-től rohamosan csökkent a tbc-s betegek száma győr-sopron megyében és ezáltal a fertőzés veszélye is kisebb lett. az utóbbi időben a megye tbc-s kórházai már kihasználatlanok voltak. az új helyzetnek megfelelően a 150 ágyas győri tbc-s kórházat részlegesen felszámolták. ötven ágyát tartották fenn a tbc-s betegek számára, 100-at pedig a belgyógyászat rendelkezésére bocsátottak. az intézkedésnek a szülőanyák örülnek a legjobban. az elköltözött belgyógyászat helyén ugyanis újabb szülőosztályt rendeztek be./mti/

9.05/szb

hc 915

- 8 -

10° 2

bb. 17. ötletes ujtás a csatornák gyomtalanítására

vid-cs/tné/ká/gy/La

1968. április 23.

az ár- és belvízvédelmi csatornák gyomtalanítása országosan is nagy gond: belvízvédelem idején és öntözéskor ugyanis a buja növényzet erősen akadályozza a víz folyását. a gyomok irtására eddig nem volt megfelelő gép, kézzel pedig lassu munka és igen költséges. ezen a gondon segített most a körösvidéki vízügyi igazgatóság öttagu csoportja, amely lángszórós gépet szerkesztett a csatornagaz radikális pusztítására. a permetezésre használt rs-09-es eszközhordozó traktorra 300 literes tartályt szereltek, amit gázolajjal töltenek meg. az olcsó tüzelőenergia műanyagcsöveken jut el a lángszóróhoz. egy munkás könnyedén kezeli a lángszórót s menet közben háromméteres lángnyelvekkel perzseli ki a lecsapolt csatornák növényzetét. a prototípus kipróbálása jól sikerült. a gép legalább negyven ember munkáját helyettesíti./mti/

bb. 18. két új lakónegyed épül székesfehérvárott

a vid-kz/ká/gy/La

1968. április 23.

megkezdtek székesfehérvár kilencedik és tizedik új városrészének építését. az egyiket velinszki lászlóról, a város 1919-es kommunista mártírjáról, a másikat mikszáth kálmánról nevezték el. a velinszki telepen még az idén 88, a mikszáth negyedben pedig 146 lakást adnak át az építők. valamennyi a dunaujvárosi házigyár nagypaneljeiből és térelemelből készül. a mikszáth negyedben még az idén további 102 lakás építését is megkezdik. ezek átadására azonban már csak a következő évben kerül sor./mti/

bb. 19. naponta negyven-száz kilométert utazik munkahelye és lakása között a veszprém megyei mérnökök együtöde

vid-kz/sk/ká/gy/La

1968. április 23.

a mtesz veszprém megyei elnöksége több ezer kérdőívet bocsátott ki, hogy megvizsgálja az ipari és mezőgazdasági üzemek műszaki szakembereinek helyzetét. a felmérés érdekes összehasonlításokra is alkalmat adott.

/folyt. köv./

9.10/szb

hc 915

10° 2

- 9 -

bb. 19. /naponta negyven-száz.... folyt./ gy

1900-ban a szellemi és fizikai dolgozók aránya 8:92 volt a megyében, jelenleg pedig 22:78 arányu ugyanez a megoszlás. az adatgyűjtés szerint 1 709 szakképzett mérnök és 78 közgazdász dolgozik a területen. a mérnökök 30 százalékát a vegyipar, 25 százalékát pedig a mezőgazdaság foglalkoztatja. a technikusok száma felülmulta az ötezret. a vizsgálat alkalmával fény derült arra is, hogy veszprém megyében jelenleg 90 szakképzett mérnök, s a technikusok 19 százaléka nem a képesítésének megfelelő munkakörben dolgozik. kitűnik a kérdőívekből, hogy bár a mérnökök 75 százaléka járt tanulmányuton és foglalkozott nyelvtanulással, mindössze 30 százalékuk beszél idegen nyelvet. érdekes adat az is, hogy a mérnökök egyötöde naponta 40-100 kilométert utazik lakása és munkahelye között.

a megye a megye műszaki értelmiségének helyzetéről készült adatösszesítő eredményeit megvitatta a társadalmi szervekkel és intézkedési tervjavaslatot dolgoz ki a foglalkoztatás arányainak javítására./mti/

bb. 20. „nagy tudású gép”, sorozatgyártását kezdték meg az esztergomi marógépgyárban

vid-kz/sk/ká/gy/la

1968. április 23.

korszerűsítették a szim esztergomi marógépgyárának legsikeresebb termékét, az msu-250-es egyetemes szerszámgyártógépet. ötven százalékkal növelték tartozékait, s ennek megfelelően bővült a felhasználási területe. a sík felületek megmunkálásán kívül többek között vízszintes és függőleges tengelymarásra, vésésre, finomfurásra is alkalmas. sokoldalúsága miatt a szerszám- és készülékgyártásban ugyanúgy tudják majd használni, mint például a karbantartó, a kísérleti, vagy egyedi és kis sorozatot gyártó üzemekben. az új gépből az idén összesen 25 darab készül. mintapéldányát az idei bnv-on láthatják az érdeklődők./mti/

bb. 22. száz hazai és külföldi táncospárt várnak a savaria táncbajnokságra

vid-kz/sk/ká/gy/la

1968. április 23.

május 3-án, 4-én és 5-én harmadszor rendezik meg az idén szombathelyen a savaria nemzetközi táncversenyt és a magyar táncbajnokságot.

/folyt. köv./

- 10 -

9.15/s ke 925

10°2

bb. 22. /száz hazai és.... folyt./ gy

a rendezvényre mintegy 100 hazai és külföldi táncospárt várnak, köztük osztrákokat, szovjet táncosokat, franciákat, németeket, angolokat, hollandokat, továbbá idén először finnek és olaszokat is. az idei verseny újdonsága lesz a magyar párok először megrendezett csárdás-bajnoksága, amelyhez a népművelési intézet készítette koreográfiát.

a vas megyei és szombathely város tanácsa, valamint a kisgyermek bizottsága az idén első eseten ad ki minden kategória legjobbjai részére fődíjat - egy külön erre a célra készített herendi serleget. a bíráló bizottság - akárcsak a mezőny - nemzetközi lesz: osztrák, svájci, angol, szovjet, jugoszláv, csehszlovák, lengyel és német táncszakemberek és magyar táncpedagógia legjobbjai foglalnak majd helyet a zsűriben./mti/

bb. 21. külföldi „indul”, a nevikai alvázvédő olaja

vid-kz/sk/ká/gy/la

1968. április 23.

sikeres hazai premierje után külföldön - a szovjetunióban - is kipróbálják a veszprémi nehézipari kutató intézetben előállított K-175 elnevezésű korróziómentesítő, alvázvédő olajat. ez a különleges olaj vizes felületen sem foltosodik. mindig összefüggő vékony rétege nagy biztonsággal védi a fémet a rozsdásodás ellen. hamarosan a kgst többi tagállama is kipróbálja./mti/

9.24/-s ke 925

10°2

- 11 -

bb 23. szövetkezeti küldöttség utazott az ndk-ba

sk szb bs

1968. április 23.

az ndk fogyasztási szövetkezeti szövetsége igazgatóságának meghívására szövetkezeti küldöttség utazott az ndk-ba panák Lászlónak, a szövetség elnökhelyettesének vezetésével. a küldöttség részt vesz a szövetség VI. kongresszusán és tanulmányozza a fogyasztási szövetkezetek tevékenységét. /mti/

bb 24. elhunyt elekfy jeno festomuvész

sk szb bs

1968. április 23.

elekfy jeno munka érdemrenddel és munkácsy-díjjal kitüntetett festomuvész, érdemes muvész 73 éves korában elhunyt. a magyar képzomuvészek szövetsége saját halottjának tekinti. temetése április 29-én hétfőn délután 2 órakor lesz a farkasréti temetőben. /mti/

bb 25. a fővárosi tanács ülése

t pr/sk szb bs

1968. április 23.

a fővárosi tanács kedden az új városháza nagytermében tartotta meg soron következő ülését. kelemen lajosnak, a végrehajtó bizottság elnökhelyettesének megnyitója után sarlós istván, a vb elnöke méltatta vietnam népének igazságosa harciát majd javasolta: az elmúlt év költségvetésének megtakarításából a fővárosi tanács juttasson 10 millió forintot az amerikai agresszió ellen küzdő vietnamnak, elsősorban a hősiessen helytálló hanoiak. a „budapest-hanoiért”-akció bejelentését hosszantartó tapssal köszöntötték a tanácsstagok - egyetértő véleményüket többen hozzászólásban jutatták kifejezésre - s egyhangulag elfogadták.

/folyt.köv./

10.10/szb 1025

-12-

de 1025

bb 25. /a fővárosi tanács... 1. folyt./-szb

ezt követően a tanács rátért az ülés napirendi pontjainak tárgyalására, elsőként hantos jános, a végrehajtó bizottság elnökhelyettese terjesztette elő a fővárosi népművelési tanács jelentését budapest népművelési helyzetéről.

egyebek között elmondotta, hogy a budapesti népművelés helyzetéről készült felmérés az 1961-1968-ig terjedő időszakot öleli fel. budapest az ország kulturális centruma - a fővárosban vannak a legjelentősebb múzeumok, kiállító helyiségek, zenei intézmények, s itt működik a színházaknak több mint fele. ez a tény önmagában is fokozza az igények növekedését, de lehetővé teszi viszonylag gyors kielégítésüket is. ez az igény - a fővárosi sajátosságokból adódóan - rendkívül összetett, s ez megszabja a népművelő munka irányát, lehetőségeit.

a végrehajtó bizottság elnök ^{helyettese} ezután sorra vette a népművelés különböző ágazataiban elért eredményeket, s kiemelte, hogy különösen nagyarányú az előrelépés a tudományos ismeretterjesztés területén. 1960-ban 12 000, 1967-ben már 31 000 tudományos előadás hangzott el a fővárosban, s az elmúlt évben hallgatóságuk száma már megközelítette a másfél milliót. jelentős helyet foglalnak el az ismeretterjesztő előadások között a munkásakadémia: az 1965-1966-os népművelési évadban már mintegy 600 tagozattal, s mintegy 25 000 hallgatóval tevékenykedtek. figyelemreméltó a tit budapesti szervezete által fenntartott józsef attila szabadegyetem népművelő tevékenysége: az idei tanévre az egyetem 88 kollégiumára 7 700 hallgató iratkozott be.

tartalmazta a jelentés a budapesti könyvtárak tevékenységének adatait is: a kölcsönözött könyvforgalom 1967-ben már meghaladta a 11 750 000 kötetet. a beszámolási időszakban a könyvtári egységek száma 29 százalékkal, a forgalom 28 százalékkal, a könyvállomány 46 százalékkal, az olvasók száma pedig 36 százalékkal nőtt. az olvasók igényeit jól tükrözi az igen jelentős mértékű könyvvásárlás, a magánkönyvtárak gyarapodása. 1960-ban - becslés szerint - 180 millió forintot, 1967-ben pedig 280-300 millió forintot költött könyvvásárlásra a főváros lakossága.

a fővárosi népművelési tanács felmérése részletesen foglalkozott a filmforgalmazás és a műkedvelő művészeti mozgalom eredményeivel, majd elemezte a népművelés különböző területein folyó tevékenységet.

/folyt.köv./

10.16/szb 1025

-13-

de 1025

bb 25./a fővárosi tanács... 2. folyt./-s

a művészeti intézmények munkájának elemzéséből kitűnt, hogy változatlan a színházak iránti érdeklődés. az utóbbi évek leglátogatottabb darabjai egyebek között a czillei és a hunyadiak, a rozsdatemető, egy örült naplója, a pillantás a hidról és a mőzes. a budapesti művészeti hetek rendszeres megrendezésével sikerült népszerűsíteni a vállalkozás eszméjét, s aktivizálni a művészeket, az országos és helyi művészeti intézményeket.

a fővárosi népművelők munkájának tartalmát értékelve foglalkozott a jelentés az általános és szakmai műveltség emelésével, az emberek szocialista gondolkodásának, tudatának formálásával. a népművelési tanács felmérése kiemeli, hogy a népművelői munka nagyobb lehetőségét teremti meg a közeljövő új létesítményei. hamarosan felujtják a vörös csillag traktorgyár, a láng gépgyár és a ganz-másvag művelődési otthonát, a csepeli munkásotthont, 1970-ig felépül a II. kerületi marcibányi téri ifjúság háza, a IV. kerületi ifjúsági klub és a IX. kerületi gubacsi uti művelődési otthon. a lakótelepi beruházások közösségi létesítményeinek terhére a harmadik ötéves tervidőszakban négy művelődési objektum felépítésére kerül sor. kőszuperszéles mozi épül az Üllői uti, illetve a kelenföldi lakótelepen, dolgoznak a József Attila színház bővítésén, hamarosan elkezdődik a Vidám Színpad felujtása, készülnek a tervek az állami bábszínház rekonstrukciójára és hozzákezdtek a fővárosi operett színház átépítéséhez.

/folyt.köv./

bb 27. Liliom formájú tulipán - virágbemutató a soroksári „hollandi-kertben”,

i jf/j szb ie

1968. április 23.

a kertészeti és szőlészeti főiskola szakemberei valóságos hollandi kertet „varázsoltak”, soroksárra, a főiskola ottani üzemébe. a kedden megrendezett tulipán-bemutatón olyan pompás virágkollekción mutattak be az érdeklődőknek, amely minden tekintetben felveszi a versenyt a világhírű holland tulipánosokkal. a bemutató ötholdas területén csaknem 800 000 hagymát ültettek ki, és a növények kétharmadát éppen virágpompában látnhatták a vendégek. olyan tulipánkülönlegességek is „szerepeltek”, mint például a főiskola dísznövénytanszékének egyik büszkesége, a lilioméhoz hasonló virágú tulipán. a színe is pompás, van belőle piros, sárga és lila változat. /mti/

10.40/szb

-14-

el 11202

bb 26. nemzetközi módszertani konferencia a nagyvárosok élelmiszerellátásának fejlesztéséről

t tz/gk szb ie

1968. április 23.

kedden délelőtt a budapest szállóban Kiss Árpád miniszter, az országos műszaki fejlesztési bizottság elnöke megnyitotta a nagyvárosok élelmiszerellátásának fejlesztésével kapcsolatos módszertani kérdésekről rendezett nemzetközi konferenciát. a 26-ig tartó tanácskozást az omfb, a mezőgazdasági és élelmiszerügyi, a belkereskedelmi, az építésügyi és városfejlesztési és az egészségügyi minisztérium, a szövetségek országos szövetsége és a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága szervezte.

a tanácskozás előzményei - amint a bevezető előadásban dr. Erdős Sándor, az omfb főosztályvezetője elmondotta - az 1965. évi hasonló témakörű párizsi nemzetközi konferenciára nyulnak vissza, amelyen a világ különböző részeiről érkezett szakemberek vettek részt. azon a megbeszélésen hazánk képviselői is jelen voltak. így a párizsban kialakult véleményeket, álláspontokat is figyelembe vehette az omfb-nek az a munkabizottsága, amely elsősorban a szocialista országok politikai, gazdasági és jogi viszonyait szem előtt tartva tanulmányt dolgozott ki a nagyvárosok élelmiszerellátásának fejlesztési irányairól, pontosabban az ezzel összefüggő módszertani kérdésekről. a tanulmányt szétküldték az érdekelteknek, és most a konferencián a magyar szakemberek, valamint körülbelül 30 külföldi - csehszlovák, lengyel, ndk-beli és szovjet - kollégájuk elé terjesztik megvitatásra.

ha az omfb-elképzelés egyetértésre talál, ezekkel a módszerekkel kezdenek hozzá a jövőben nálunk - és föltehetően a többi szocialista országban is - a kérdés érdemi vonatkozásainak tisztázásához.

a bevezető előadás után a konferencia négy napján 21 szakelőadás és a vita-összefoglaló következik, s a tanácskozás a tervek szerint dr. Sárlos Istvánnak, a fővárosi tanács vb. elnökének zárszavával ér majd véget. /mti/

--

10.55/szb

-15-

el 11202

bb 28. kgst épületgépészeti szimpoziium kezdődött budapesten

t sb hné szb 1e

1968. április 23.

az építők szakszervezetének székházában kedden megkezdődött a kgst építésügyi állandó bizottságának épületgépészeti szimpoziuma. a háromnapos tanácskozáson a lengyel, a magyar és a szovjet delegációk vitaindító előadásai alapján a lakások korszerű felszereltségéhez igazodó fejlett előregyártási és szerelési módszerek problémáit vitatják meg, s ismertetik a fejlesztési elképzeléseket. egyebek között a korszerű lakás-beépített butorának tartozékaként javasolják a hűtőszekrényt is. a háztartásban összegyűlt szemét központi eltávolítására többféle javaslatot vitatnak meg. az egyik érdekes elképzelés szerint a mosogató alá beépített daráló törné össze a hulladékot és a szennyvízcsatornába továbbítaná. általános törekvés a lakások szellőztetésének és a falak hangszigetelésének javítása is.

a baráti országok legjobb tapasztalatai és más külföldi eredmények elemzése alapján egyeztetik elképzeléseiket a küldöttségek; és kiválasztják a legkorszerűbb berendezéseket, szerelési módszereket, majd meghatározzák a fejlesztési irányelveket, amelyeket a kgst tagországoknak ajánlnak. /mti/

-.-

bb 29. konferencia a közművesítés meggyorsításáról

t sb/hné szb 1e

1968. április 23.

a technika házában kedden háromnapos konferencia kezdődött, amelyen kilenc európai országból érkezett mintegy száz neves szakértővel együtt a hazai építésügy több mint 200 vezető szakembere tanácskozik a települések fejlesztésének legidősebb problémájáról, a közművesítés meggyorsításáról, korszerűsítéséről. a tanácskozáson résztvevő bondor józsef építésügyi és városfejlesztési miniszter, bartos istván, a fővárosi tanács vb. elnökhelyettese, dr. rados kornél, az építőipari tudományos egyesület elnöke és elek zoltán, a magyar hidrológiai társaság főtájtára.

/folyt.köv./

11.20/szb 11.41

-16-

de 12.41

bb 29. /konferencia a... 1. folyt./-szb

szilágyi tajos építésügyi és városfejlesztési miniszterhelyettes vitaindító előadásában hangsúlyozta, hogy a közművesítés és a kommunális szolgáltatások fejlesztése nem egyszerűen műszaki és gazdasági feladat, hanem fontos társadalmi ügy. a demográfiai előrejelzések szerint az 1980-as évek közepén magyarországon már mintegy 5,5 millió ember lesz városi lakos. e jelentős urbanizálódási folyamat mellett számolni kell a falusi életmód alapvető változásaival is. várható ugyanis, hogy a községekben a termelőszövetkezetek általános gazdasági megerősödése éppen úgy megkívánja a közművek és a kommunális szolgáltatások bővítését, mint jelenleg a kisvárosokban egy-egy új ipari nagyüzem. az országban - az utóbbi évek nagy fejlődése ellenére is - csak a lakosság 45 százaléka kap vízvezetékén ivóvizet, a népesség 24 százaléka él csatornázott területen. a lakások 86 százaléka használhat villanyvilágítást, nem egészen félmillió otthon csővezetékén, több mint 700 000 pedig palackban kap háztartási gázt és 50 000 lakást láttak el eddig távfűtéssel. a kommunális szolgáltatási ágak többségében tehát még sok elmaradást kell pótolni, hogy elérjük az európai átlagszínvonalat.

a közmű- és a kommunális ellátás fejlesztése érdekében jelentősen bővíteni kell az építőipar mélyépítési ágazatát, javítani kell anyagellátását és gondoskodni kell széleskörű gépesítéséről. az építésügyi és városfejlesztési minisztérium máris egy sor intézkedést tett a mélyépítés korszerűsítésére. a csatorna- és vízvezetéki nyomócsőhiányának megszüntetésére szolnokon évi 550 kilométer csövet gyártó új üzem épül, s szentendrén még a nyáron hozzáfognak az évi 400 kilométer vasbeton nyomócsövet előállító üzem építéséhez. a települések fejlesztési elképzelései szerint arra kell felkészülni, hogy a negyedik ötéves tervben a lakásépítésre kijelölt területeken kétszer annyi közművet építenek, mint a jelenlegi tervidőszakban. ezért fontos ez a konferencia, amely a legjobb hazai és külföldi tapasztalatok elemzésével, megvitatásával segíti a mélyépítés gyors fejlesztéséhez legszükségesebb intézkedések tervezetének kidolgozását.

a konferencia szerdán folytatja munkáját, s a háromnapos tanácskozás hat előadás és husz korreferátum alapján állítja össze fejlesztési javaslatait.

/folyt.köv./

11.35/szb 11.41

-17-

de

12.13

b 29. /konferencia a... 2. folyt./-szb

a technika házába kedden délelőtt bondor józsef megnyitotta a települések korszerű közművesítéséről rendezett kiállítást. a magyar mélyépítő ipar világszínvonalu alkotásait, városi és regionális vízműveket, szennyvittisztító telepeket, gázfogadó- és feldolgozó állomásokat, energiaközpontokat mutat be a kiállítás 60. táblója. számos grafikon ismerteti a közmű- és kommunális szolgáltatás jelenlegi helyzetét és a távlati igényeket, amelyek kielégítésére az előzetes becslések szerint a negyedik ötéves tervben 26,6 milliárd forintot kellene fordítani.

a kiállítást szombatig tekinthetik meg az érdeklődők, napon-ta délelőtt 9 órától délután 6 óráig. /mti/

--

bb 30. megváltozott zalában a széljárás : előtérben a vizgyűjtőrendszerek, öntözőtelepek kialakítása

b vid-cs/tné/-s ká bs

1968. április 23.

az évszázados feljegyzések szerint mindig zala megye volt az ország legcsapadékosabb vidéke. az utóbbi években azonban nagyot fordultak a megye időjárási viszonyai : megváltozott a korábban uralkodó dél-nyugati irányu széljárás, amely az osztrák-alpok felől bőséges csapadékkal árasztotta el a megyét. most jobbra a déli, a földközi-tenger irányából érkező szél az uralkodó, s ez nem hoz elegendő csapadékot. az idén mindössze egyszer hullott néhány milliméteres csapadék, a husvét előtti országos esőből pedig teljesen kimaradt a megye. a korábban víz alatt álló szittyós területek kiszáradtak, a kisebb patakok elapadtak. az aszályos időjárás következtében göcsej erdőrengeteiben nem kelt ki a kucsmagomba, és lemaradt a szentgyörgy-gomba is, pedig ezekből a kitűnő gombákból korábban sokat szállítottak a hazai piacokra és külföldre is.

/ folyt.köv./

12.05/-s 12.14

- 18 -

bb 30./megváltozott zalában...../ 1. folyt./-s

az időjárási viszonyok változása új feladat elé állítja a megye mezőgazdasági termelését irányító szakembereket. a már krónikussá vált csapadék-szegénység sürgeti a régóta tervezett vizgyűjtő-rendszerek kialakítását, előtérbe került a csapadék és a természetes vizek összegyűjtése és a szükséges öntözőtelepek megépítése. ugyan-csak napirendre tűzték az olajkutatások nyomán feltárt víznyerő-helyek hasznosítását is. jelenleg 14 olyan bővizű lelőhelyet tartanak nyilván, amelyek megnyitása nagy mezőgazdasági területek rendszeres öntözését teszi majd lehetővé./mti/

--

bb 31. fiatal erdészeti dolgozók találkozója káldon

a vid-cs/lk szb ká

1968. április 23.

a kisz vas megyei bizottsága és a szombathelyi állami erdőgazdaság kedden káldon rendezte meg a vas megyei fiatal erdészeti dolgozók találkozóját. mihályka gyula, az erdőgazdaság igazgatója előadásában közölte többek között, hogy vas megye erdőterülete több mint 81 000 hektár, erdősültségi aránya máris magasabb az országos átlagnál. az elmúlt 15 év alatt több mint 16 millió facsemetét ültettek el, s az idén ugyancsak nagy területet fásítanak. az ország 29 erdőgazdaságaközül a szombathelyiben próbálják ki elsőnek a csökkentett munkaidős termelést; éves átlagban napi két órával dolgoznak kevesebbet a munkások. a tapasztalatok szerint a munkaidő csökkenése nem jelentett a korábinál nagyobb fizikai igénybevételt. a fokozott gépesítés, a dolgozók szorgalma, a jó munkaszervezés meghozta a várt eredményt: ez év első három hónapjában a múlt év hasonló időszakához viszonyítva kevesebb emberrel, csökkentett munkaidőben növelték a termelést. a jó eredményekhez nagymértékben hozzájárultak a fiatal erdészeti dolgozók.

az előadást vita követte, amelyben a fiatalok kicserélték munkában szerzett tapasztalataikat. ezután a találkozó részvevői a kmp és a kimsz megalakulásának 50. évfordulója tiszteletére emlékfa-csoportot ültettek, majd erdészeti vetélkedőt, hagyományos erdész-vadász avatást, és céllövőversenyt rendeztek. /mti/

--

12.55/szb

13.10

de

14.02

- 19 -

bb 32. időjárásjelentés

Lk szb

1968. április 23.

a meteorológiai intézet jelenti 1968. április 23-án, kedden 13 órakor:

meleg idő

a nyugat-európát hétfőn még elborító trópusi levegő olyan meleg kialakulásához vezetett, amely csak a nyár legmelegebb időszakában szokott előfordulni. strassburgban 30, berlinben 32 fokot is mértek. ezek az értékek 14-16 fokkal magasabbak, az évszaknak megfelelő átlagnál.

ma hajnalra azonban hűvös levegő érkezett nyugat-európa partjaira. a franciaországban, belgiumban és dániában felhős, többfelé esős időt okozott, egy-két helyről zivatar is jelentettek. ugyanakkor szárazföldünk középső részén tovább tart a napsütéses, meleg idő.

házánkban hétfőn derült, száraz idő volt. az országsterete 12-13 órán át tartó napsütés hatására 23-28 fokig emelkedett a hőmérséklet. ma hajnalra szeszélyes területi eloszlásban 2-13 fokig hűlt le a levegő. délelőtt tovább folytatódott a száraz, napos, csendes idő. a hőmérséklet már 11 órára elérte általában a 23-26 fokot, csupán a balaton partján a víz hűtőhatása miatt mértek 18-21 fokot.

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 18,3 fok volt, 5,7 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 25 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 766 milliméter, alig változik.

várható időjárás szerda estig: tovább tart a száraz, napos meleg idő. éjszaka gyenge, napközben kissé megélénkülő délkeleti, déli szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 5-10, legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 24-29 fok között.

a duna vízállása budapestnél 347 centiméter. /mti/

--

13.08/szb 13'20

--

- 20 -

bb 33. csehszlovák elektronikus adatfeldolgozó-gépek budapesti kiállítása - tárgyalások kezdődnek a gyártásszakosításról, műszaki együttműködésről

t sz/j/-s ie bs

1968. április 23.

írásztalnál, illetve írógépnél nem nagyobb tranzistorizált analóg-számítógép, fotoelektronikus szalagleolvasó, lyukkártya-konverter és több más adatfeldolgozó, ügyviteltechnikai berendezés sorakozik a csehszlovák nagykövetség kereskedelmi osztályának róssa ferenc utcai épületében kedden megnyitott kiállításán. a kiállítást a csehszlovák kultúra és az aritma-cég rendezte, s frantisek hála, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövetségének kereskedelmi tanácsosa nyitotta meg.

a megnyitó előtt az aritma-cég és az exportáló kovács vállalat szakemberei tájékoztatták a sajtó képviselőit a berendezések műszaki színvonaláról, teljesítőképességéről. elmondták, hogy az aritma-cég ez évben jubileumot ünnepel: tíz évvel ezelőtt készült el visocany-i gyárában az első sorozatgyártású meda típusú számológép, amely nevét a „kis elektronikus differenciál-analizátor”, rövidítéséből kapta. ezt követően csehszlovákiában gyors ütemben fejlesztették az elektronikus adatfeldolgozó-gépek gyártását, és nagysorozatokat előállítására tértek át. az aritma vállalat termelésének 70 százalékát exportra adják, az ndk-ban 400, lengyelországban 200, házánkban pedig 40 gépegységük működik. magyarországon főként a közlekedés- és postaiügyi minisztérium vállalatai rendezkedtek be csehszlovák számítógépek alkalmazására. e gépekkel többek között munka- és üzemszervezési feladatokat látnak el, különböző termelési információkat dolgoznak fel, bérelszámolást végeznek, nyilvántartják a raktárkészleteket, ellenőrzik az anyaggazdálkodást. csehszlovákiában megkezdtek különleges, speciális számológépek gyártását is; ilyen gépeket használnak például annál a gyakorlóberendezésnél, amellyel a delfin-2 típusú csehszlovák lökhajtásos repülőgép pilótáit képezik ki. most mozdonyvezetők képzéséhez is készül egy speciális számológép.

a csehszlovák vállalatok a kgst tagországaival az elektronikus számítógépek gyártásában is széleskörű műszaki kooperációt akarnak kialakítani. a szovjetunióval már élénk az ilyen irányú együttműködés; a minszk típusú berendezés egyes részeit a csehszlovák ipar gyártja, míg a lyukkártya-feldolgozó gépek egyes típusait a szovjetunió szállítja csehszlovákiába is. a magyar iparral szintén sokoldalú gyártásszakosítást kívánnak kialakítani, és erről most, a kiállítás kapcsán kezdik meg a tárgyalásokat. /mti/

--

14.53/-s

de

- 21 -

bb 34. nemzetközi tanácskozás a meteorológiai megfigyelő
állomások legkedvezőbb sűrűségéről

t tz/tr-lm ie

1968. április 23.

magyar, szovjet, csehszlovák, jugoszláv és ndk-beli me-
teorológusok gyűltek össze kedden reggel a technika házában az
országos meteorológiai intézet és a magyar meteorológiai tár-
saság háromnapos szimpóziumának megnyitására. a tanácskozás kö-
zépontjában az a kérdés áll, hogy a legkülönbözőbb szempontok
összevetésével milyen sűrűn kell kiépíteni a meteorológia meg-
figyelő állomásainak hálózatát.

ezt a kérdést már évek nagy tudományos felkészültséggel
kutatják a világ minden részén. a szocialista országok ilyen
irányú munkálatait a magyar meteorológiai szolgálat koordinálja.
ezek a vizsgálatok máris sok hasznos megállapításra vezettek.
így például nálunk a légnyomásmérő állomások számát körülbelül
50-ről mintegy 20-ra lehetett csökkenteni, s ugyanakkor - első-
sorban a jobb műszerek alkalmazása révén - javult is a megfigye-
lési minősége.

a most kezdődő szimpóziumnak az a célja, hogy - amint
erre megnyitó előadásában dési frigyos az országos meteorológiai
intézet igazgatója is utalt - segítséget adjon olyan elméle-
tileg is megalapozott módszerek kidolgozásához, amelyekkel min-
denütt a sajátos adottságok messzemenő figyelembevételével lehet
az állomáshálózat legcélszerűbb és egyben leggazdaságosabb sűrű-
ségét meghatározni.

a tanácskozáson kilenc előadás hangzik el - közülük hat
a külföldi vendégek részéről - s a szimpózium eredményeit csü-
törtökön l. sz. gandin, a matematikai és fizikai tudományok dok-
tora, e tudományterület neves szovjet szakembere összegezi. /mti/

bb 35. hatszáz termékkel szerepel az újvidéki nemzetközi vásá-
ron a magyar mezőgazdaság - elindult a kiállítási anyag jugosz-
láviába

t jf/gk-lm ie

1968. április 23.

kedden a mezőgazdaság kiállítási és vásár területén szöke
mátyás igazgató bemutatta a sajtó munkatársainak azokat a termé-
keket, amelyekkel a magyar mezőgazdaság szerepel a 35. újvidéki
nemzetközi mezőgazdasági vásáron. a nagymultu vásárt az idén má-
jus 11 és 20 között rendezik meg.

/folyt. köv./

4

14.50/Lm

- 22 -

ll

bb 35. /hatszáz termékkel ... 1. folyt./-lm

a magyar és a jugoszláv mezőgazdasági szakemberek között
mind közvetlenebb, hasznosabb kapcsolat alakul ki - elsősorban
a mezőgazdasági gépek és termékek cseréjénél -, és ezért külö-
nösen ügyeltek arra, hogy a 600 négyzetméteres magyar pavilon
reprezentatív módon képviselje a magyar gazdaságokat, üzemeket.
hatszázféle terméket és élelmiszeripari cikkeket mutatunk be
újvidéken, hozzávetőleg 20 százalékkal többet, mint az utóbbi
két alkalommal. a magyar kiállítási részleg a 2500féle
hazai élelmiszeripari termék legjavát mutatja be, például a 100
év óta gyártott pick és herz-szalámit, a brüsszeli világkiállí-
táson nagydíjjal kitüntetett dobozos sonkát és a 35 országba
szállított magyaros ételkonzerv-különlegességeket. a kiállított
italok választéka is minden eddiginél gazdagabb lesz. az
olyan márkás italok mellett, mint a szintén brüsszeli nagydíjas
barackpálinka, a sherry brandy és a tokaji bor, először visznék
mintát az utóbbi években feltörő alföldi borkülönlegességekből.
újvidéken a mirelit speciális receptjei szerint elkészített éte-
lek is a nemzetközi szakemberek elé kerülnek.

a sajtóbemutató után nyomban hatalmas kamionokba rakták a
kiállítás anyagát és a szállítmány utnak indították jugoszláviába.
/mti/

.-.

bb 36. nemzetközi kollokvium a gázkitörésekről harkányban

a vid kz/sk-lm ká

1968. április 23.

belga, csehszlovák, francia, jugoszláv, lengyel román és
szovjet szakemberek részvételével kedden harkányban megnyílt a
4. nemzetközi kollokvium a gázkitörésekről. a mecseki szénbánya
vállalat rendezésében lezajló négynapos tanácskozáson 11 előadás
hangzik el. többségük a szénbányák egyik legnagyobb problémájá-
val - a széntelepek gázkitörés veszélyével foglalkozik. a bányák
rohamos mélyülése, továbbá az üzemkoncentrációból eredő művelési
sebesség növekedése következtében ugyanis világszerte egyre gya-
koribbak és egyre nagyobb arányúak a gázkitörések. az előadások
ismertetik azokat a legújabb módszereket, amelyek alkalmazásával
az eddiginél határozottabban tudják eldönteni egy-egy széntelep
gázkitörés veszélyességét. több előadó foglalkozik a megelőző
eljárásokkal és azok hatékonyságával. e problémák megoldásában
a kollokviumot vendégül látó mecseki szénbánya vállalat 1960 óta
működik együtt az ndk-beli és a lengyel szakemberekkel. az azóta
megrendezett négy tanácskozás közül kettőnek a mecseki szénbánya
vállalat volt a házigazdája. a tanácskozások fontosságára utal,
hogy az idén további 5 ország kapcsolódott be a kollokvium mun-
kájába. /mti/

.-.

14.55/Lm

-23-

ll
H-ll

bb 37. az országos műemléki felügyelőség vezetőinek helyszíni szemléje győrről

a vid kz/sk-lm ká

1968. április 23.

helyszíni szemlét tartottak kedden győrről az országos műemléki felügyelőség vezetői. merényi ferencet, az intézmény igazgatóját és a társaságában levő szakembereket dr. csernitski gyula, a városi tanács elnöke fogadta és tájékoztatta győr 1271-ben történt városi rangra emelésével kapcsolatos jubileumi ünnepek előkészületeiről. a város, mint mondotta, évek óta készül az évfordulóra. új lakónegyedek alakulnak ki, ugyanakkor a történelmi városrész régi épületei is megszépülve köszöntik a jubileumot. az utóbbiak, közöttük 51 műemlék, 108 műemlék-jellegű és 83 városkép-jellegű, tehát összesen 224 védett épület, helyreállítására évente 25-30 millió forintot költenek. az országos műemléki felügyelőség vezetői megtekintették az ezzel kapcsolatos munkálatokat, majd az egyházi kincsek gyűjteményét. egyetértettek a városi tanács javaslatával, hogy egyházi múzeum létrehozásával a nagyközönség számára is hozzáférhetővé tegyék a győrben őrzött egyházi gyűjteményt./mti/

-.-

bb 38. harmincezer hold öntözését teszi lehetővé a tiszta-2. vízlépcső megépítése borsodban - tanácskozás az öntözéses gazdálkodás fejlesztéséről

a vid cs/hnéa/lm ká

1968. április 23.

a borsod megyei tanács végrehajtó bizottsága kedden miskolcon tartott ülésén megvizsgálta a tiszta 2. vízlépcső építésével kapcsolatban a megye új öntözésfejlesztési lehetőségeit. az eddigi tervezések alapján megállapították, hogy 1970-1973 között az első ütemben a bodrogi, a hernád-menti és a sajóvölgyi, valamint a taktaközi és a délborsodi öntözési rendszerekben belül 12 tsz és három állami gazdaság több mint 10 300 holddal növeli majd az öntözött területét. ebből 1 800 hold esik a tokajhegylajai állami gazdaságra, mely megkezdte a szőlők és gyümölcsösök rendszeres öntözését. 1973-tól 1980-ig terjedő második ütemben újabb 15 tsz kapcsolódik az öntözésbe, mintegy 8 500 holdnyi területtel.

a tiszta 2. vízlépcső megépítésével 7 200 holdnyi szántóterület kerül víz alá. ezért a végrehajtó bizottság határozatot hozott az érintett községek támogatására. megvizsgálják a foglalkoztatottság lehetőségét, a községfejlesztési kérdéseket, hogy időben felkészülhessenek a jelentkező munkaerő-problémák megoldására. ugyancsak határozatot hoztak a víztárolással és duzzasztással együtt jelentkező belvizek elvezetésére. az öntözésben részvevő tsz-ek üzemterveit alapján elkészítik a beruházási, gépesítési terveket. a tiszavidéki mezőgazdasági fejlesztési irodát megbízták: vizsgálja meg az újabb öntözésfejlesztési lehetőségeket is, hogy 1980-ig az öntözött területeket legalább 30 000 holdra növelhessék./mti/

15.15/Lm

- 24 -

Ké
17.4.1968

bb 41. heves megyébe érkezett kádár jános

vid tm-lm bs

1968. április 23.

kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára kedden kétnapos látogatásra heves megyébe érkezett. utjára elkísérte jakab sándor, az mszmp központi bizottságának osztályvezetője, és háry béla, a központi bizottság osztályvezetőhelyettese.

kádár jánost heves megye határában kerekharaszt községnél oláh györgy, a megyei pártbizottság első titkára, bíró józsef, a megyei tanács végrehajtó bizottságának elnöke és pálinkás ferenc, megyei rendőrfőkapitány köszöntötte.

eger a látogatás alkalmából zászlódiszbe öltözött, s a megyei pártbizottság székháza előtt sokszázan várokoztak, hogy az első között üdvözölhessék a vendégeket. uttorók, óvodások vírággal kedveskedtek az érkezőknek. a pártbizottság tanácstermében oláh györgy adott tájékoztatást a több mint 300 000 lakosú megye életéről, gyorsan fejlődő iparáról, a mezőgazdaság helyzetéről és a kulturális élet alakulásáról.

/folyt.köv./

bb 39. vízre bocsátották a sorozat utolsó dunai tolóhajóját - indul a szibériai hajók sorozatgyártása

t sl/j-lm 1e

1968. április 23.

a magyar hajó- és darugár óbudai gyáregységében kedden a szovjetunió részére vízre bocsátották az 52. dunai tolóhajót, a sorozat utolsó példányát. az elsőt 1962. június 14-én bocsátották vízre, majd ezt egy - másfélhavonként újabbak követték. a szovjet dunai flotta személyzete valamennyivel elégedett: a 2000 lóerős hajók öt-hat uszályukkal nagy biztonsággal közlekednek a dunán regensburg és izmail között.

a szovjetunió rendelésére a régit most újabb sorozat követi. az ugyancsak 2000 lóerős tolóhajók, nem a dunán, hanem a szibériai vizeken teljesítenek majd szolgálatot. ennek megfelelően a hajótest magasabb és szélesebb, s erős bordázat védi a jégzuzalékoktól. ismét nagysorozatára van kilátás, mert már eddig 32-t rendelt a szovjet külkereskedelem az új hajókból./mti/

15.30/Lm

-25 -

Ké
17.4.1968

bb. 50. budapestre érkezett mahmud riad, az egyesült arab köztársaság külügyminisztere

t tf/gk/sr/1l la

1968. április 23.

péter jános külügyminiszter meghívására kedd délután budapestre érkezett mahmud riad, az egyesült arab köztársaság külügyminisztere, aki előzőleg moszkvában, illetőleg prágában tett látogatást. társaságában van mohamed shoukry rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, a külügyminiszter kabinetfőnöke, mohamed riad, rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter a külügyminiszter titkárságának tagja, amra moussa másodtitkár, a miniszter titkárságának munkatársa, valamint abdel fattah fouad, az eak magyarországi nagykövete, aki budapesten csatlakozik az egyesült arab köztársaság küldöttségéhez.

a vendégek fogadtatására a ferihegyi repülőtéren megjelent péter jános külügyminiszter, szarka károly külügyminiszterhelyettes, rácz pál, a kairói magyar nagykövet, valamint a külügyminisztérium több munkatársa. ott volt abdel fattah fouad, az eak budapesti nagykövete, továbbá a nagykövetség több munkatársa, megjelent f. j. tyitov szovjet nagykövet, josef pucsik csehszlovák nagykövet és khasraw r. jawdat, az iraki köztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője.

péter jános üdvözlésként szavait így intézte mahmud riadhoz:

- köszönetet mondok önnek, hogy elfogadta meghívásunkat és szíves üdvözlésemet fejezem ki kormányom nevében. biztosak vagyunk abban, hogy tárgyalásaink a leghasznosabbak lesznek együttműködésünk erősítésére a mindkettőnket közösen érintő nemzetközi problémák megoldása terén.

mahmud riadnak péter jánoshoz intézett válasza a következőként hangzott:

- nagy örömmre szolgál, hogy elfogadhattam budapesti látogatásra szóló meghívásukat, mert ezzel a találkozással is felújítjuk barátságunkat. megragadom az alkalmat, hogy köszönetet mondjak a magyar kormánynak, a magyar népnek és vezetőinek azért a nagy segítségért, amelyet a közel-keleti válság idején nyújtottak nekünk, és segítségünkre vannak abban, hogy felszámoljuk az izraeli agresszió maradványait országunkban.

/folyt.köv./
15.45/-1l

- 26 -

Mk

17. Kue'

bb. 50. / budapestre ... folyt./ 1l

a külügyminisztériumban kedd délután megkezdődtek magyarországi és az egyesült arab köztársaság külügyminiszteri tárgyalásai, amelyeken a magyar delegáció tagjaként részt vesz szarka károly külügyminiszterhelyettes, rácz pál nagykövet, tóth elek, a külügyminisztérium főosztályvezetője és dr. simonyi ernő, a minisztérium munkatársa.

-. -

bb. 44. elutaztak a népfront külföldi vendégei

tr/sr/1l bs

1968. április 23.

elutaztak budapestről a hazafias népfront 4. kongresszusán résztvevő külföldi delegációk.

ivan tenovot, a bolgár hazafias arcvonalt, jan stencit, a csehszlovák nemzeti front, dr. ele aleniust, a finn népi demokratikus unió, juhani pertunent, a finn centumpárt, drago vucsinicsot, a jugoszláv dolgozó nép szocialista szövetsége, mieczyslaw marcecz-et, a lengyel nemzet egységfront, werner kirschhoffot, az ndk nemzeti frontja, dumitru gheorghiu, a román népi demokratikus uni, a. szurkovot, a szovjetunió békevédelmi bizottsága küldöttségének vezetőjét és a delegáció tagját a ferihegyi repülőtéren a népfront vezetői és a baráti alakok budapesti nagykövetségeinek képviselői bucsúztatták./ mti/

-. -

bb. 45. az országos széchenyi könyvtár

sk/sr/1l la

1968. április 23.

disztermében kedden megkezdődtek a gyermekkönyvtáros napok. a megnyitó előadást vargha balázs, a könyvtártudományi és módszertani központ munkatársa, a korreferátumot szabó ferenc, az utórszövetség elnökségének titkára tartotta./ mti/

-. -

15.50/1l

- 27 -

Mk

17. Kue'

bb 40. megindultak csongrádból a „saláta- és karalábé-járatok”,
17 vagon salátát szállítottak az ndk-ba

a vid cs/gk-lm ká

1968. április 23.

csongrád megyéből, hazánk legnagyobb „primőr-övezetéből”
megkezdődött a nagyarányú tavaszi zöldségszállítás. elsősorban
a hazai fogyasztók igényeit elégítik ki, s most már minden nap
indulnak „zöld vagonok”, budapestre, tatabányára és miskolcra.
ezenkívül kedden tízenhét vagonnyi, - 350 ezer fej - salátát
küldtek a német demokratikus köztársaságba. ez már mind szabad-
földi áru, amit az ország legmelegebb éghajlatú vidékén, a tisz-
maros szögben szedtek. csanytelekről és szentesről - főliataka-
rók alatt nevelt - 40 ezer darab korai karalábét szállítottak az
ndk-ba.

a termés jónak ígérkezik: a szövetkezetek csongrád megyei
értékesítő központja a tavaszi idényben három millió csomó szente-
si karalábét, továbbá - a tiszamaros menti termelő üzemekből -
hatmillió fej salátát vásárol fel a belföldi és külföldi meg-
rendelések kielégítésére./mti/

..-

bb 42. köszönetnyilvánítás

gk-lm sr

1968. április 23.

a hazafias népfront 4. kongresszusához sok üdvözlét ér-
kezett üzemektől, vállalatoktól, természetközvetkezetektől, hiva-
taloktól, intézményektől, szervektől és magánosoktól. jólesett
köszöntésük, értékes javaslataikat pedig tolmácsoltuk a tanács-
kozásnak. fogadják értük köszönetünket.

a hazafias népfront országos
titkársága./mti/

..-

bb 43. eltemették dr. lakits pált

gk-lm sr

1968. április 23.

kedden a farkasréti temetőben eltemették dr. lakits pált,
a művelődésügyi minisztérium tudományegyetemi osztályának tragi-
kusan elhunyt vezetőjét. a művelődésügyi minisztérium dolgozó
nevében dr. polinszky károly miniszterhelyettes, az egyetemi dol-
gozók nevében pedig dr. köpeczi béla, az elte rektorhelyettese
bucsúztatta a kiváló szakembert./mti/

15.55/lm

-28-

W
17.4.68

bb. 46. sajtóértekezlet az ndk nagykövetségén

pp/lm/sr/1l lam

1968. április 23.

az ndk budapesti nagykövetségének népstadion uti új szék-
házában kedden tartották az első sajtóértekezletet. dr. herbert
plaschke nagykövet üdvözölte a magyar sajtó megjelent képvi-
selőit, majd werner kirchhoff, a demokratikus németország nem-
zeti frontjának ügyvezető alelnöke beszélgetett el a magyar
újságírókkal. bevezető előadásában hangsúlyozta, örömmel
állapította meg, hogy a hazafias népfront országos kongresszu-
sán igen sok jó és okos gondolatot vetettek fel a felszólalók, s
e gondolatok megvalósítása nyomán nyilvánvalóan gyorsabban vég-
bemehet magyarországon a szocialista társadalom teljes felépíté-
se.

a legújabb nyugat-németországi és nyugat-berlini események-
ről szólva, werner kirchhoff megállapította, hogy a demokrati-
kus jogok védelméért tüntető diákok és munkások véres bántalmazá-
sa a demokrácia ellen irányuló terror új fokát mutatja, a nyu-
gatnémet imperialisták két évtizedes áldatlan politikája követ-
keztében előállott ellentétek most az utcán, a nyilvánosság
színe előtt is megmutakoztak. ugyanakkor reményt keltő momentum,
hogy a demokratikus ellenzék parlamenten kívüli eszközöket ke-
resve, az utcára vonut és érett politikai követelésekkel lép fel.
ez a nyugatnémetországi antifasiszta egységfront kialakulásá-
nak kezdeti jele. a kibontakozó baloldali egységet mutatja az is,
hogy az idén a húsvéti békemenetben több mint 300 ezren vettek
részt, kétszer annyian mint tavaly.

az előadás után werner kirchhoff válaszolt az újságírók kér-
déseire, majd dr. herbert plaschke végigvezette a megjelenteket a
nagykövetség épületében.

..-

bb. 52. angol műszerbemutató debrecenben

vid kz/sk/ká/1l la

1968. április 23.

magyarországi bemutató körútja során kedden debrecenben
állította ki műszereit az angol dynamco limited cég. speciális
kiállító kocsiában többek között oszcilloszkópokat, adatregisz-
táló és kalibráló berendezéseket láthattak az érdeklődő szakem-
berek, a kiállított műszerekről a cég specialistái adtak felvilá-
gosítást./mti/

..-

16.10/1l

- 29 -

W
17.4.68

bb 47. a madrigál kórus külföldi turnéra utazott

k ol/lk-lm sr

1968. április 23.

a budapesti madrigál kórus szekeres ferenc karnagy vezetésével kedden kóthetes vendégszereplésre svájcba, olaszországba, illetve franciaországba utazott. preklasszikus és klasszikus művekből álló műsorát a kórus bemutatja többek között a firenzei palazzo pitti-ben, lugano-ban és lausanneban is./mti/

..-

bb 48. „remélem még visszatérhetek magyarországra,, - gilbert bécaud sajtótájékoztatója

t ol/gk-lm sr

1968. április 23.

gilbert bécaud, a hazánkban vendégszereplő neves francia énekes kedden a magyar sajtó házában találkozott az újságírókkal. a vendégművész többek között elmondotta, hogy nem énekesnek készült, zeneszerzést tanult. katonáskodása alatt bajtársai szórakoztatására énekelt. egyetlen hobbyja, három gyermekével tölteni a vakációt. nem tartja haladóknak a sanzont, s megítélése szerint a beat-zene népszerűsége ennek csak használt. nagy tisztelője volt és marad edith piaf művészetének. piaf a franciák között ma előbb és alevenebb, mint valaha. kettőjük stílusa abban különbözik, hogy ő elsősorban zeneszerzőnek tartja magát, továbbá a „generációs különbség,, s még valami: szereti az életet, alapvetően derültónak tartja magát. ars poeticája: a költészet, a szerelem, az élet szeretete, számára mindig a szív az első, az érzelmi megnyilvánulás a legdöntőbb. műfajának „munkásai” között a zeneszerzőket tartja többre, mert az énekes a dalköltő érzelmeit, gondolatait fejezi ki.

befejezésül elmondotta, hogy nagyon szeretne ismerkedni a magyar zenével, erre azonban háromnapos itt-tartózkodása nagyon kevés. remli, hogy még visszatérhet magyarországra.

gilbert bécaud erkel-színházbeli előadásával bucsuzik a magyar közönségtől; szerdán tovább utazik belgrádba./mti/

..-

16.00/lm

- 30 -

W
17.10

bb. 58. értékelték a termelőszövetkezeti versenymozgalom eredményeit - a tot versenyfelhívása - befejeződött a termelőszövetkezetek országos tanácsának ülése

t kf/kf/ie/il bs

1968. április 23.

kedden a sport szállóban a vitával folytatódott a termelőszövetkezetek országos tanácsának ülése.

erdős józsef, az okisz elnöke tájékoztatta a tanácsot a kisipari szövetkezetek munkájáról, eredményeiről, valamint a termelőszövetkezetekkel kialakult eddigi kapcsolataikról. elmondotta egyebek között, hogy jelenleg 42 kisipari szövetkezetnek 91 mezőgazdasági üzemmel van konkrét, szerződéses kapcsolata, amely több mint 2 100 tsz-tagnak nyújt állandó, vagy időszakos elfoglaltságot. ezenkívül mintegy 15 000 tsz-tag egyben tevékeny tagja valamelyik háziipari szövetkezetnek. igen sok tevékenységet - téglagyártás, kavics- és homokbányászat, fakitermelés, kosárfonás, stb. - bonyolítanak le közös vállalkozásban a kisipari és a mezőgazdasági szövetkezetek. beszélt a két szövetkezeti szektor további együttműködésének fontosságáról és lehetőségeiről, amelyhez - mint mondotta - alapot ad most már a tot működése is.

a további hozzászólók változatlanul a termelőszövetkezeteket érintő és foglalkoztató legfontosabb kérdésekről beszéltek. egyebek között a termelőszövetkezeti törvényről, amellyel kapcsolatban szükségesnek tartják a végrehajtás rendszeres ellenőrzését. többen kifogásolták a szövetkezeti vezetők, szakemberek javadalmazásának tapasztalható visszásságokat és sokan foglalkoztak a melléküzemági tevékenység eredményeivel, problémáival. ezenkívül napirenden voltak a hozzászólásokban a gépjavítással kapcsolatos problémák.

kazareczki kálmán mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter helyettes több, a vita során elhangzott és az állami irányító szervre tartozó kérdésre válaszolt. bejelentette, hogy a tanácsülésen felmerült kérdéseket, problémákat a minisztérium megvizsgálja és az első félév végéig választ ad rájuk valamennyi termelőszövetkezetnek. felhívta a figyelmet: a melléküzemági tevékenység kialakításához alaposan megfontolva, közzgazdaságilag megalapozottan kell hozálátni, hogy az üzem meghozza a várt eredményt. a gépjavítások kap kapcsolatos kérdésekre válaszolva elmondotta, hogy a felmerült kifogásokat, ha nem is egycsapásra, megszüntetik a gépjavító üzemek. a gépjavító tröszt olyan technológiai fejlesztést tervez, amelynek nyomán olcsó, minőségileg megbízható szolgáltatást tud nyújtani a termelőszövetkezeteknek.

/folyt.köv./
16.20/il

- 31 -

W
17.10

bb 58. /értékeltek ... 1. folyt./-lm

a termelőszövetkezeti gazdálkodással, problémákkal kapcsolatos vitát szabó istván, a tot elnöke foglalta össze. a tennivalókkal kapcsolatban hangsúlyozta, hogy a termelőszövetkezetek egyik legfontosabb feladata gazdálkodásuk hatékonyságának javítása. a tanács határozatában megbizta a tot elnökséget, hogy juttassa el az illetékes szervekhez a felmerült problémákat, s kezdeményezzen tárgyalásokat azok megoldására.

az ülés második napirendi pontjaként a tanács értékelte a termelőszövetkezetek 1967. évi termelési versenyét. megállapította, hogy a versenymozgalom nagyban hozzájárult a tavalyi eredményekhez, tovább erősítette a közös gazdaságokat. a verseny során újabb termelőszövetkezetek kerültek a legjobbak, az élenjárók közé. a versenyben kimagasló eredményeikért öt kategóriában 23 üzemnek javasolják a „kiváló termelőszövetkezeti gazdaság,„ cím, további negyvetötnek pedig elismerő oklevél odaítélését. a tot felkérte a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztert, hogy - a tot elnökével együtt - a legjobb eredményeket elért termelőszövetkezeteket terjessze fel a kormányhoz kitüntetésre.

a termelőszövetkezetek országos tanácsa egyben felhívást adott ki a termelőszövetkezetek vezetőihez, tagjaihoz és területi szövetségeihez. ebben a tanács ismerteti az 1968. évi népgazdasági terv mezőgazdasági célkitűzéseinek teljesítéséhez szükséges legfontosabb feladatokat. felhívja a közös gazdaságok vezetőit, tagságát, hogy a soronkövetkező munkák példamutató elvégzésére, a gazdálkodás hatékonyságának javítására az üzemek közötti és az üzemeken belüli versenyformák, különösen a szocialista brigádok szervezésével vegyenek részt a kommunisták magyarországi pártja megalakulásának 50. évfordulójára kibontakozott országos versenyben.

a tanácsülés megtárgyalta és elfogadta a tot-nak és a tot elnökségének, különböző bizottságainak munkatervét, valamint a tot idei költségvetését. e szerint a termelőszövetkezetek országos tanácsa a közeljövőben foglalkozik egyebek között a gyengén gazdálkodó termelőszövetkezetek megszilárdításának feladataival, s irányelvet dolgoz ki a termelőszövetkezetek szociális kérdéseinek egységesebb rendezésére.

a kétnapos tanácskozás szabó istvánnak, a termelőszövetkezetek országos tanácsa elnökének zárszavával ért véget./mti/

..-

16.10/Lm

- 32 -

ML

bb. 49. magyar-nigériai közös gyógyszergyár épül lagosban - budapestre érkezett az imarsel-cég igazgatója

i sz/tné/ie/il la

1968. április 23.

a medimpex magyar gyógyszerkülkereskedelmi vállalat vezetői már korábban tárgyalásokat kezdtek a lagosi imarsel chemicals Ltd-vel magyar-nigériai közös gyógyszergyár létrehozásáról. a vállalat alapításával kapcsolatos előkészítő tárgyalások e héten fejeződnek be azzal a közgyűléssel, amelyen aláírják az alapító okmányt. a közgyűlésre kedden budapestre érkezett l. e. etim, a lagosi imarsel cég igazgatója. a lagosi gyár létrehozásában közreműködnek majd a chinoin gyár szakemberei is, a gyár ugyanis magyar szabadalmak, gyártási leírások alapján rendezkedik be a különböző készítmények előállítására./mti/

..-

bb. 59. előadás az mszmp politikai akadémiáján

t di/hén/sr/il bs

1968. április 23.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának politikai akadémiáján kedden az építők róza ferenc művelődési házában aczél györgy, az mszmp központi bizottságának titkára „kulturális és ideológiai életünk néhány időszerű kérdése,„ címmel tartott előadást.

az előadáson részt vett ajtai miklós, a minisztertanács elnökhelyettese, ilku pál, művelődésügyi miniszter, az mszmp politikai bizottságának póttagjai, továbbá politikai és társadalmi életünk több más vezető személyisége./mti/

..-

bb. 57. vetik a rizst a hajduságban

vid cs/sk/ká/il la

1968. április 23.

a re ndkívül melege fordult időjárás lehetővé tette, hogy az ország keleti felében is megkezdjék a rizs vetését. hajdu-bihar megyében elsőnek a püspökladányi lenin termelőszövetkezet tábláin indultak meg a rizses-brigádok. az idén 680 holdon természetesen rizst. a friss vetéseket a keleti főcsatorna fűrt-rendszerein át a tiszta vízzel árasztják majd el. hajdu-bihar megye termelőszövetkezetel egyébként csaknem 4000 holdat készítették elő rizsvetésre./mti/

..-

- 33 -

16.28/Lm

ML

bb 54. vietnami szolidaritási gyűlés győrről

vid-fm/tné-lm ká

1968. április 23.

a hazafias népfront kongresszusán résztvevő vietnami küldöttek egy csoportja kedden - tran huu duyetnek, a vietnami demokratikus köztársaság hazafias frontja főtitkárának vezetésével - győrről látogatott, a vendégeket elkísérte sebestyén nándorné, az országos béketanács titkára. a vietnami küldöttséget a hazafias népfront helyiségében győr-sopron megye és a város vezetői fogadták.

délután a vendégek látogatást tettek a győri textil-műveknél, délután pedig részt vettek a közlekedési dolgozók szolidaritási gyűlésén, amelyen sebestyén nándorné méltatta a vietnami népnek az imperialista agresszió ellen vívott hősi harcát./mti/

..-

bb 55. todor zsvkqv

gg-lm la

1968. április 23.

a bolgár kommunista párt központi bizottságának első titkára, a minisztertanács elnöke a vezetésével kedden csehszlovákiába utazott párt és kormányküldöttség nevében, hazánk területére felett ártrepülve, táviratban üdvözölte kádár jános és fock jeno elvtársat./mti/

..-

bb 56. javult a sárosdi ételmérgezésben megbetegedettek állapota

a vid fm/sk-lm ká

1968. április 23.

lényegesen javult a sárosdi tömeges ételmérgezésben megbetegedettek állapota. a székesfehérvári kórházban kezelt betegek közül kedden délelőtt nyolcat hazaengedtek, de 34-en még további ápolásra szorulnak. a kórház belgyógyászati osztályától kapott felvilágosítás szerint az utóbbiak állapota sem súlyos, közülük néhányan szerdán hazatérhetnek, s a hét folyamán előreláthatóan valamennyien elhagyhatják a kórházat.

a köjál és az egészségügyi szervek gyors intézkedéseinek eredményeként további megbetegedés nem történt. a begyűjtött disznósajt-minták laboratóriumi vizsgálatát a hét közepére fejezik be./mti/

..-

16.30/lm

- 34 -

Alv

bb. 51. régészeti tanácskozás szegeden

a vid-fm/tné/ká/il la

1968. április 23.

a magyar tudományos akadémia szegedi székházának előadótermében kedden megkezdődött az ötödik szegedi régészeti tudományos ülés. a józsef attila tudományegyetem ókortörténeti és régészeti intézete, valamint a móra ferenc múzeum által rendezett háromnapos tanácskozásra az ország különböző részeiből több mint hatvan régész érkezett. az ülészakra szovjet, ndk-beli, román, jugoszláv, csehszlovák, és lengyel vendégeket is meghívtak.

a megnyitó ünnepségen dr. bálint alajos, a szegedi móra ferenc múzeum igazgatója köszöntötte a résztvevőket, majd megkezdődött a szakmai program. három nap alatt az alföldi régészeti kutatások legújabb eredményeiről 30 referátum hangzik el. a külföldiek előadásai is a kárpát-medencében végzett kutatásokkal kapcsolatosak. ezúttal első alkalommal a régészethez kapcsolódó növénytan, kémiai embertani és orvostörténeti kérdésekről is tartanak ismertetéseket a társtudományok képviselői. az ülészak teljes anyagát megjelentetik a szegedi egyetem tudományos aktáinak sorozatában./mti/

..-

bb. 53. sikkasztásért két évi és négy hónapi szabadságvesztés

vid-fm/tné/ká/il la

1968. április 23.

papp józsef 44 éves miskolci lakost az észak-magyarországi vízügyi igazgatóságnál ideiglenesen megbízták a raktárosi teendőkkel. a rábízott raktári értékeket azonban sorozatosan megdézsmálta; fűrészt, táskarádiót, irodai szereket, italfélét vitt haza, s nem tudott elszámolni az ellátmánypénzzel sem. így mintegy 8 000 forint értékű kárt okozott.

a miskolci járásbíró társadalmi tulajdont folytatólagosan és visszaesőként károsító lopásért, sikkasztásért papp józsefet két évi és négy hónapi szabadságvesztésre ítélte./mti/

..-

- 35 -

17.00/ju

Alv

bb 60. kétszáznegyven új modell - európai és amerikai cégek képviselői a pécsi kesztyűgyár termékbevitelénél

a vid kz/sk-lm ká

1968. április 23.

kedden pécsen a technika házában megnyílt a pécsi kesztyűgyár első önálló kiállítása. kétszáznegyven férfi és női modellt sorakoztattak fel: egyszerűeket, cipzárosakat, csatosakat, veretéseket, gyönggyel vagy gombbal díszítetteket, utcára, estélyre, sportolásra alkalmasakat. az évente több mint kétmillió pár kesztyűt készítő gyár termékeinek 70 százalékát exportálja. ennek tulajdonítható, hogy a hazai ipar és kereskedelem képviselői mellett több európai és amerikai cég is elküldte megbízottait az 1969. kesztyű-dívatját bemutató kiállításra. a kiállított kesztyűk szerdán zsűri elé kerülnek. ez alkalommal állítják össze a mintakollekciókat./mti/

bb 25. /a fővárosi tanács ... 3. folyt./-lm

a referátumot követő élénk, a népművelés szerteágazó területeinek problémáit felölelő vitában számos fővárosi tanács-tag mondotta el véleményét; hozzászólt a témához molnár jános, a művelődésügyi miniszter helyettese is. a vitát lezáró előadói válasz után a tanács a jelentésben foglaltakat - kisebb kiegészítésekkel - egyhangulag elfogadta.

ezután kőmíves istván, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese tartott tájékoztatót a főváros demográfiai és munkaerő helyzetének várható alakulásáról. a jelentés előljáróban hangsúlyozza, hogy a megalapozott és összehangolt közép-, illetve hosszútávú tervezéshez elengedhetetlenül szükséges a főváros népességi és munkaerőhelyzetének ismerete, az eddigi és a várható fejlődés tendenciáinak elemzése és figyelembevétele. e vizsgálódás időszere: már ez évben megkezdődik a negyedik ötéves terv tanácsai fejlesztési céljainak kialakítása.

budapest népessége a legutóbbi két népszámlálás között 214 000 fővel, s azóta 1968-ig újabb csaknem 180 000-rel növekedett. a környező településekkel együtt a népesség már eléri a 2.4 millió főt. a jelentés elemzte a népesség rendkívül gyors ütemű növekedésének tényezőit, megemlítette, hogy az élveszületések száma és aránya - ellentétben a korábbi évekkel - 1962 óta mind országosan, mind a fővárosban fokozatosan emelkedik. a születések gyakorisága részben összefügg azzal, hogy mind jobban növekszik a házasságban élők száma.

/folyt.köv./

16.45/lm

- 36 -

bb. 25. / a fővárosi tanács 4. folyt./ 11

a jelentékeny természetes szaporulat ellenére már az elmúlt évtizedben is a vándormozgalomnak volt a legnagyobb szerepe a főváros népességének növekedésében, változásában. a budapestre költözők nagyjából a távolabbi és iparilag elmaradt megyékből jött a fővárosba. nagyarányú az inga-vándorforgalom is, s vidéki lakóhelyükről 1960. január 1-én már 140 000-en jártak rendszeresen budapestre dolgozni. figyelembe véve az utóbbi évek bevándorlási ütemét és a fővárosi munkaerő-utánpótlás problémáit, - kedvező ipartelepítési adottságok folytán a munkahelyek száma mintegy 13-15 százalékkal haladja meg a fővárosban lakó keresők számát - növekedett az ingázás és a budapest körüli települések népességfejlődésének jelentősége.

budapest demográfiai helyzetének felmérése tartalmazza a korösszetételi változásokat, s a lakosság területi megoszlását is. megemlíti, hogy ez idő szerint mindössze egy budai /1./ és nyolc pesti kerület / 5., 6., 7., 8., 9., 13., 14., 19., / népsűrűsége haladja meg az 5000 fő/ négyzetkilométert.

hosszasabban időzik a jelentés a népesség 1981-ig várható alakulásánál. az új generáció számának megállapítása három feltételezés alapján készült, s ezek szerint budapest népessége 1966-1981 között több mint 200 ezer fővel, mintegy 2,170 000 főre gyarapodik. a népességfejlődés tendenciáit tekintve várható, hogy az elkövetkező másfél évtizedben az ötévenkénti népességszaporulat fokozatosan mérséklődik, csökken a 14 éves és fiatalabb korú gyerekek aránya, fokozódik a népesség elöregedése és kiegyenletesebbé válik a férfiak és a nők aránya.

a főváros munkaerőhelyzetének várható alakulásáról szólva kiemeli a jelentés, hogy a demográfiai előreszámítások szerint a munkaképes korúak számának növekedési üteme a harmadik ötéves terv végével megtorpan és 1971-től kezdődően már csak jelentéktelen emelkedés várható számítások szerint 1971. január 1-én a munkaképes korúak száma 58 000 fővel lesz több, mint 1966. január 1-én volt, de 1976-ig ez a szám már csak 14 000-rel, 1981 elejéig pedig további 5700 fővel növekszik.

/folyt.köv./

17.00/lm

- 37 -

bb. 25./ a fővárosi tanács ... 5. folyt./ 11

a foglalkoztatási szint alakulásával kapcsolatban megállapítja a jelentés, hogy 1966. január elején a munkaerőforrásként figyelembevehető népességnek 92.1 százaléka volt aktív kereső, az 1949. évi 69.2 százalékkal szemben. gyakorlatilag minden budapesti munkaképes kora férfi foglalkoztatott, de az országban egyedülállóan magas a nők gazdasági aktivitása is.

a harmadik ötéves terv időszakában a munkahelyek száma - a feltételezések szerint - nagyobb mértékben fog növekedni, mint a foglalkoztatható népesség száma. várhatóan az összes munkahelyek száma 47.9 ezerrel nő, ebből 37.9 ezer a termelő, 9.4 ezer pedig a nem termelő ágazatban. a foglalkoztatható népesség - a feltételezett bevándorlást és a munkaképes kora tanulók létszámnövekedését is figyelembe véve - 1966 január 1. és 1971. január 1. között negyvenezer fővel emelkedik. miután a férfi munkaerőforrás foglalkoztatottsága a tervidőszak elején maximális volt, így a kimutatott hétezer fős munkaerőhiányt vagy a női munkaerőtartalékokból, vagy pedig az ingázók számának növelésével kellene fedezni. különösen nagy a kereslet - s ez várható is - szakmunkásokban.

a jelentés vitájában elhangzottakra kőmives István vb. elnökhelyettes válaszolt, majd a referátumot a tanácsülés egyhangulag elfogadta.

a fővárosi tanács ezután megvitatta dr. horváth sándornak, a 2. kerületi tanács vb. elnökének beszámolóját a kerületi nevelőmunka helyzetéről. a tanácsülés ezt követően tanácsi rendeletet alkotott a fővárosi közterületek használatáról, módosította az ébtartásról szóló 5/1959. számú tanácsi rendeletet és hatályon kívül helyezte a főváros területén levő gyümölcsfák és szőlők ápolásáról szóló 1/1961. számú tanácsi rendeletet./mti/

--

17.15/ju

ll

78
- 11 -

bb. 61. kedd: budapesten 27 miskolcon 28 fok - nehéz prognózist adni, - 730 000 köbméter napi vízfogyasztás a fővárosban, - olvadásból kisebb árhullám a dunán, 13 900 strandoló áprilisi hétköznapon

ő nbj/tz/sb/tr/ie/11 la

1968. április 23.

kedden országszerte tovább fokozódott a meleg, budapestten 27, miskolcon 28 celsius fokot mértek, s pillanatnyilag semmi jele nincs az időjárás gyors változásának. megbízható távprognózist is igen nehéz kapni, mert az európai időjárási helyzet rendkívül bonyolult. az a meleg, amely az elmúlt napokban hazánkban eluralkodott, nem idegenből kapott „ajándék”, hanem hazai „termék”, itt helyben alakult ki. ennek a levegőnek a lehülésére nem nagyon számíthatunk, legalább is egyelőre. az a trópusi eredetű, rendkívül meleg légtömeg, amely hétfőn a keleti tenger partján 31, berlinben 32, strasbourgban 30 fokra szökötte fel ahiganyszálat igen lassan mozog kelet felé. igaz, mögötte az atlanti óceán partvidékéről jóval hidegebb áramlat nyomakodik előre - úgyhogy az „arcvonal”, előtt és mögött kiatakult hőmérsékletek közt 13-16 fokos különbségek vannak - de hiányzik az a hajtóerő, amely ezt a hidegebb levegőt kelet felé segítené.

igazi nyári fogyasztást mért ezekben a napokban a vízművek. hétfőn 687. 494 köbméter vizet fogyasztott budapest, kedden - a becslések szerint - 730 000 - 740 000 köbmétert. minden telep teljes kapacitással dolgozott. nehezítette a helyzetet, hogy a felszín alatti 3-10 méteres réteg még nem melegedett át eléggé, emiatt vízáteresztő képessége sem olyan, mint nyáron. a kutak vízhozama ennek megfelelően nem olyan nagy, mint hosszantartó meleg idején. nehezíti a helyzetet az is, hogy viszonylag alacsony a duna vízszintje. vízhiányt ugyan még sehonnán sem jelentettek, a peremkerületekben azonban egyes negyedekben a szokottnál gyengébb a nyomás. ez azzal magyarázható, hogy a kertekben kertészetekben sok vizet használnak az öntözésre.

/folyt.köv./

17.10/Lm

ll

34
- 11 -

bb 61. /kedd: budapest... 1. folyt./-Lm

a főváros vízellátása szempontjából sem közömbös, milyen a duna vízszintje. erről a szakemberek a következőket mondták: a szokatlanul gyors felmelegedéssel az alpokban 3.100 méterre emelkedett az olvadás határa, tehát a legmagasabb csucok kivételével az alpok teljes hegyvonulatán megkezdődött az olvadás. ez érezteti hatását a dunán és a dráván is. egy nap alatt 5-20 centiméterrel áradt a duna, s budapestnél a következő napokban még további csaknem fél méterrel emelkedik a víz. az előrejelzések szerint pénteken 390 centiméter körüli vízszintre lehet számítani, ez azonban még mindig csak közepes szintet jelent. a tiszán és a dráván az olvadás okozta áradás csak megközelíti a folyó közepes szintjét. a kisebb mellékfolyók vízgyűjtő területén már régen elolvadt a hó, s a jelenlegi meleg már apasztja a folyók vizét.

szokatlan áprilisban, hogy hétköznap statisztikai adatokat közöl a fővárosi fürdőigazgatóság. a meleg azonban sokakat csábít a fürdőbe, strandokra. kedden a dagályban 6 000, a széchenyiben 3 800, a lukács uszodában 2 800, a rudasban 800, csillaghegyen 500 fürdőző élvezte az áprilisi nyarat./mti/

--

bb 62. nemzetközi autóbiztosítási konferencia

1 kf/kf-Lm ie

1968. április 23.

az állami biztosító üllői uti székházában kedden nemzetközi autóbiztosítási konferencia kezdődött. a négynapos tanácskozáson - az idegenforgalmi idény indulása alkalmából - bulgária, csehszlovákia, jugoszlávia, Lengyelország, az ndk, románia, a szovjetunió és magyarország biztosító intézeteinek képviselői a kölcsönös forgalomban előforduló autókárok gyors, rugalmas rendezésének kérdéseit beszéltek meg.

az első napon a szavatossági és a casco biztosítás alapján egymásnak nyújtandó segítség bővítéséről tárgyaltak./mti/

--

17.15/Lm

- 40 -

Mh

bb 63. az arany-, gyémánt- és vasokleveles mérnökök köre

k tz/gk-Lm ie

1968. április 23.

felhívja az oklevelüket 1918 előtt elnyert mérnökök figyelmét, hogy arany-, illetve gyémánt oklevél elnyerése iránti igényüket az illetékes műszaki egyetem szakmai dékáni hivatalához kell benyújtani. egyúttal felkéri őket, hogy lakcímüket közöljék a kör titkárságával, budapest, 5., szabadság tér 17./mti/

--

bb 65. megnyílt a 2. országos ifjúsági fotokiállítás

t di/gk-Lm sr

1968. április 23.

a budapesti fotoklubban kedden orosz lászló, a kisz központi bizottsága kulturális osztályának vezetője nyitotta meg a 2. országos ifjúsági fotokiállítást. a hatvanhat szerző 150 képét bemutató tárlatot a 9. világifjúsági találkozó tiszteletére rendezte meg a kisz központi bizottsága, a magyar fotóművészek szövetsége és a népművelési intézet. a gyűjtemény összeállítását megelőző pályázatra 161 hivatásos és amatőr fotós 1100 képet, montázst és plakátot küldött be, s ebből válogatta ki a zsűri azokat, amelyek a legszemléletesebben vallanak hazánk és a magyar ifjúság életéről, s hiven tükrözik a vit „szolidaritás, béke, barátság,, jelszavában megfogalmazott gondolatokat. a legjobb felvételeket szófiában, a 9. világifjúsági találkozó programjában megnyíló nemzetközi fényképkiállításban is bemutatják.

ugyancsak kedden hirdették ki a pályázat hivatalos eredményét is. a zsűri több mint husz díjat ítelt oda: a győzteseket kategóriánként ezer, a második, illetve harmadik helyezetteket pedig nyolcszáz, illetve hatszáz forinttal jutalmazták. ezenkívül több különdíjat is kiadtak. a nevezők közül benkő péter 25 éves híradástechnikai műszerész kollekcióját találták a legjobbnak, ezért részt vehet a 9. világifjúsági találkozón és elnyerte az mti fotó különdíját, valamint a népművelési intézet plakettjét is./mti/

--

17.30/Lm

- 41 -

Mh

bb 61. /kedd: budapest... 1. folyt./-lm

a főváros vízellátása szempontjából sem közömbös, milyen a duna vízszintje. erről a szakemberek a következőket mondták: a szokatlanul gyors felmelegedéssel az alpokban 3.100 méterre emelkedett az olvadás határa, tehát a legmagasabb csúcok kivételével az alpok teljes hegyvonulatán megkezdődött az olvadás. ez érezteti hatását a dunán és a dráván is. egy nap alatt 5-20 centiméterrel áradt a duna, s budapestnél a következő napokban még további csaknem fél méterrel emelkedik a víz. az előrejelzések szerint pénteken 390 centiméter körüli vízszintre lehet számítani, ez azonban még mindig csak közepes szintet jelent. a tiszán és a dráván az olvadás okozta áradás csak megközelíti a folyó közepes szintjét. a kisebb mellékfolyók vízgyűjtő területén már régen elolvadt a hó, s a jelenlegi meleg már apasztja a folyók vizét.

szokatlan áprilisban, hogy hétköznap statisztikai adatokat közöl a fővárosi fürdőigazgatóság. a meleg azonban sokakat csábít a fürdőkbe, strandokra. kedden a dagályban 6 000, a széchenyiben 3 800, a lukács uszodában 2 800, a rudasban 800, csillaghegyen 500 fürdőző élvezte az áprilisi nyarat./mti/

bb 62. nemzetközi autóbiztosítási konferencia

1 kf/kf-lm ie

1968. április 23.

az állami biztosító üllői uti székházában kedden nemzetközi autóbiztosítási konferencia kezdődött. a négynapos tanácskozáson - az idegenforgalmi idény indulása alkalmából - bulgária, csehszlovákia, jugoszlávia, lengyelország, az ndk, románia, a szovjetunió és magyarország biztosító intézeteinek képviselői a kölcsönös forgalomban előforduló autókárok gyors, rugalmas rendezésének kérdéseit beszéltek meg.

az első napon a szavatossági és a casco biztosítás alapjain egymásnak nyújtandó segítség bővítéséről tárgyaltak./mti/

17.15/lm

- 40 -

Mh

bb 63. az arany-, gyémánt- és vasokleveles mérnökök köre

k tz/gk-lm ie

1968. április 23.

felhívja az oklevelüket 1918 előtt elnyert mérnökök figyelmét, hogy arany-, illetve gyémánt oklevél elnyerése iránti igényüket az illetékes műszaki egyetem szakmai dékáni hivatalához kell benyújtani. egyúttal felkéri őket, hogy lakcímüket közöljék a kör titkárságával, budapest, 5., szabadság tér 17./mti/

..-

bb 65. megnyílt a 2. országos ifjúsági fotokiállítás

t di/gk-lm sr

1968. április 23.

a budapesti fotoklubban kedden orosz lászló, a kisz központi bizottsága kulturális osztályának vezetője nyitotta meg a 2. országos ifjúsági fotokiállítást. a hatvanhat szerző 150 képét bemutató tárlatot a 9. világifjúsági találkozó tiszteletére rendezte meg a kisz központi bizottsága, a magyar fotóművészek szövetsége és a népművelési intézet. a gyűjtemény összeállítását megelőző pályázatra 161 hivatásos és amatőr fotos 1100 képet, montázst és plakátot küldött be, s ebből válogatta ki a zsűri azokat, amelyek a legszemléletesebben vallanak hazánk és a magyar ifjúság életéről, s hiven tükrözik a vit „szolidaritás, béke, barátság,, jelszavában megfogalmazott gondolatokat. a legjobb felvételeket szófiában, a 9. világifjúsági találkozó programjában megnyíló nemzetközi fényképkiállításban is bemutatják.

ugyancsak kedden hirdették ki a pályázat hivatalos eredményét is. a zsűri több mint husz díjat ítél oda: a győzteseket kategóriánként ezer, a második, illetve harmadik helyezetteket pedig nyolcszáz, illetve hatszáz forinttal jutalmazták. ezenkívül több különdíjat is kiadtak. a nevezők közül benkő péter 25 éves híradástechnikai műszerész kollekcióját találták a legjobbnak, ezért részt vehet a 9. világifjúsági találkozón és elnyerte az mti fotó különdíját, valamint a népművelési intézet plakettjét is./mti/

..-

17.30/lm

- 41 -

Mh

bb 64. a textil-, bőr és ruházatipari szakszervezetek szövetségének elnökségi ülése

1 sz./tné-lm ie

1968. április 23.

kedden a ruházatipari dolgozók szakszervezetének székházában ülést tartott a könnyűiparhoz tartozó három szakmai szervezet, a textil-, bőr- és ruházatipari szakszervezetek szövetségének elnöksége. az ülésen nagy józsefné könnyűipari miniszter tájékoztatta az elnökség tagjait az új gazdaságirányítási rendszer bevezetésének első tapasztalatairól.

az ülésen jelentést terjesztettek be a három szakma üzemében megkötött kollektív szerződésekről. egy másik jelentés a munkakörülmények javításával foglalkozott. az elnökség végezetül elfogadta a szövetség második félévi munkatervét.
/mti/

--

a szerkesztőségek figyelmébe!

-lm la

1968. április 23.

a bb 50. sz. hír /budapestre érkezett mahmud riad, az egyesült arab köztársaság külügyminisztere / hatodik bekezdése után kérjük a következő szöveget pótolni:

mahmud riad kedden délután hivatalában meglátogatta péter jános külügyminisztert. a látogatáson jelen volt szarka károly külügyminiszterhelyettes, rácz páál nagykövet, tóth Elek, a külügyminisztérium főosztályvezetője. jelen voltak továbbá az egyesült arab köztársaság külügyminisztere kíséretének tagjai.

ezután a külügyminisztériumban megkezdődtek Magyarország és az egyesült arab köztársaság külügyminiszteri tárgyalásai.../mti/

--

17.30/lm

- 42 -

hac

bb. 66. százharminc millió forint a nyugatdunántuli vízfolyások rendezésére - választmányi ülés zalaegerszegen

a vid cs/tné/il ká

1968. április 23.

tizenegy nyugatdunántuli vízrendezési és tizenhárom vízmű-társulat képviselői kedden választmányi ülést tartottak zalaegerszegen. zsirai istván, a választmány elnöke beszámolt a múlt év márciusában alakult érdekvédelmi szerv eddigi tevékenységéről. gaál ferenc, a nyugatdunántuli vízügyi igazgatóság főmérnöke tájékoztatóul elmondta, a négy nyugatdunántuli megye területén ez évben 130 millió forint értékű munkát végeznek. befejezik a mura védő töltésének építését és megkezdik a principális csatorna védősáncainak kialakítását. huszonhat kilométer hosszúságban rendezik a cserta folyó medrét, s elkészítik a foglár csatorna védőtöltését is. vas megyében 16 millió forintos költséggel megépítik a sárvár körüli árvízvédelmi töltést, szombathely és kőszeg között 24 millió költséggel szabályozzák a gyönyöst, s további 20 milliót költenek a marcal felső szakaszának szabályozására. a folyamatban levő munkákon kívül további három nagyobb beruházásra készülnek, amelyekre több mint 60 millió forintot költenek. általában a kerka alsó- és középső szakaszának, vasban pedig a pinka és répcé teljes mederrendezésére kerül sor.

a választmányi ülésen vízrendezéssel és komplex talajvédelemmel párhuzamosan a legfontosabb - s vele összefüggő - feladatként jelölték meg a víztárolók és öntözőrendszerek kialakítását./mti/

--

bb. 67. a csepel vas- és fémművek területén

tr/sr/il la

1968. április 23.

tolatás közben kisiklott egy vagon, s ennek következtében podruzsik mihály, 48 éves kocsirendező, ráckevei lakos életveszélyesen megsérült. a felelősség megállapítására vizsgálat indult./mti/

--

17.50/il

- 43 -

hac

bb 69. a lutheránus világszövetség konferenciája

gk-ju sr la

1968. április 23.

a lutheránus világszövetség április 22-től 26-ig tartja budapesten az európai evangélikus kisebbségi egyházak konferenciáját, amelyen több mint husz országból 70 résztvevő van jelen. a konferencia vezetője dr. andre appel, a lutheránus világszövetség főtitkára. a konferencia a hit és tudomány kérdéseivel, valamint a keresztyénség szociáletikai feladataival és az igehirdetésnek ehhez kapcsolódó kérdéseivel foglalkozik.

a megnyitó ülésen jelen volt prantner józsef államtitkár, aki az állami egyházügyi hivatal nevében üdvözölte a konferencia résztvevőit. a magyarországi evangélikus egyház nevében dr. káldy zoltán püspök köszöntötte a vendégeket. a magyarországi egyházak ökumenikus tanácsa üdvözlését dr. bakos lajos református püspök adta át. a külföldi lelkeszek magyarországi tartózkodásuk során látogatást tesznek és prédikálnak több budapesti és vidéki evangélikus gyülekezetben. /mti/

-, -

bb 70. kesztyüs loránd akadémiai levelezőtag

tm-ju sr la

1968. április 23.

kedden délután tartotta meg,, a shwartzman-jelenség patomechanizmusának vizsgálata,, című székfoglalóját. előadásában ismertette a különböző ismeretlen eredetű gyulladások keletkezésében szerepet játszó ugynevezett shwartzman-jelenséget, amelyek kapcsolatban új szempontokra hívta fel a figyelmet. /mti/

-, -

18.00/Lm

- 44 -

Me

bb 71. az országos dohánytermesztési verseny eredményhirdetése szolnokon

a vid-cs/tné-lm ká

1968. április 23.

a magyar dohányipar kedden a szolnoki dohányfermentálóban értékelte a dohánytermesztők országos versenyének eredményét. az ünnepségen résztvett balogh ferenc, a magyar dohányipar vezérigazgatója is. 1967-ben 34 és félezer holdon termesztettek dohányt hazánkban. a 36 tsz és három állami gazdaság dohányosainak versenye - párosulva a felvásárlási árak növelésével - kedvezően hatott a termésátlagok növekedésére, és a minőség javítására is. tavaly már 6,8 mázsa volt az országos dohánytermelési átlag, csaknem két mázsával több az előző két év átlagánál.

tizenegy termelőszövetkezetnek ítelték oda a dohánytermelési verseny első díját. kiemelkedő eredményeket ért el a kókai kossuth tsz, amely 178 holdról átlagosan csaknem tíz mázsát értékesített a szabolcsi fajtából. az érsekivadkerti magyar-csehszlovák barátság tsz a kerti dohány 11 mázsás minőségi átlagtermésével szerzett általános elismerést. a dohányosok versenymozgalmá egyúttal jó ösztönzést jelentett a termelés fellendítésére is. az induló új idényben már 36 580 hold dohány termelésére kötött szerződést az ipar. a füstöltnivalók minőségének további javítása érdekében az illatosabb, kedveltebb dohányfajták termelését szorgalmazzák. a gyenge minőséget adó debreceni és szuloki dohány rovasára a kerti, a szabolcsi és a hevesi dohányfajta termőterületét bővítik, s az idén 700 holdon palántázzák ki a hazai nemesítésű, illatos termést adó havanna dohányt is. az elmúlt kísérleti években igen jól bevált a külföldről származó burley dohányfajta, amely 80 centiméter hosszúságú leveleket érlel és a hazai fajtákhoz képest megkétszerezi a hozamokat. ez évben országosan 560 holdon termelik ezt az import dohányt./mti/

-, -

bb 72. hazaérkezett a milánói vásárról a magyar delegáció

i sz/tné-lm ie

1968. április 23.

kedden olaszországból hazaérkezett az a magyar delegáció, amely darvas lászló külkereskedelmi miniszterhelyettes vezetésével megtekintette a milánói vásárt./mti/

-, -

88.10/11

- 45 -

Me

bb 74. a szerkesztőségek figyelmébe!

-Lm la

1968. április 23.

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk fock jenő nyilatkozatának rövidített változatát, a nyilatkozat kedden hangzik el a rádióban és a televízióban. a szöveg az elhangzásig e m b a r g ó s. /mti/

fock jenő, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnöke kedden a rádióban és a televízióban beszélgetést folytatott a televízió riporterével időszzerű kül- és belpolitikai kérdésekről. az alábbiakban rövidítve ismertetjük a kérdéseket és fock elvtárs válaszait.

riporter: a magyar rádió és televízió nevében szeretettel köszöntöm fock elvtársat stúdióinkban, több kérdéssel kapcsolatban szeretnék tájékoztatást kapni öntől, többek között franciaországi látogatásának eredményeiről, tapasztalatairól, hiszen éppen fock elvtárstól származik az a megállapítás, hogy a látogatás fordulópontra jelent a magyar-francia kapcsolatok történetében.

válasz: a megállapítás ugyan nem tőlem származik, de emlékezetem szerint én is használtam ezt a kifejezést, miután visszatértem franciaországból. a látogatásról a sajtó, a rádió, a televízió úgy tett említést, hogy az mérföldkövet jelent a két ország kapcsolatában, s vendéglátó házigazdáink pohárköszöntők, üdvözlő beszédek és az eszmecsere alkalomával szintén szívesen használták ezt a kifejezést. s bennem is kialakult az a meggyőződés, - amit egyébként maga a meghívás ténye, hogy tudniillik személyemben először járt magyar miniszterelnök hivatalosan párizsban, s a tárgyalások őszinte légköre is alátámasztott -, hogy a látogatás valóban fordulópontra jelent majd a két ország viszonyában, a nemzetközi élet legfontosabb kérdéseiben - várakozásunknak megfelelően te egyetértünk a francia kormánnyal: például a vietnámi agresszió, a közel-keleti helyzet megítélésében azonos a két kormány álláspontja, s ezt a nézetazonosságot most ismételtén megállapítottuk. a látogatás vezetője, ismételtén megállapítottuk a milánói vásárt. /folyt.köv./

18.37/Lm

- 45 46 -

Me

bb 74. /a szerk. figy. /fock... 1. folyt./-Lm

riporter: említette fock elvtárs, hogy a tárgyalások

őszinte légkörben zajlottak le. ez nyilván megkönnyítette az eszmecsere olyan kérdésekről is, amelyekben nem jött létre egyetértés?

válasz: igen. ezek közül - a nemzetközi élet területén

maradva - az európai béke és biztonság kérdését emelhetném ki. egyetértve a lényeggel, már mint az európai béke és biztonság megerősítésével, azon belül azonban a problémák megítélésében nem azonos a két kormány álláspontja. például a német problémát illetően elég jelentős az eltérés közöttünk. mi a saját véleményünket a tárgyalások minden szakaszában - de gaulle elnöknel épp úgy mint pompidou miniszterelnökkel, vagy couve de murvillenél tett látogatásunk alkalmával -, kifejtettük és a francia fél is megmagyarázta a maga álláspontját. nézeteink - ismétlem - egyes kérdésekben eltérnek egymástól, de alkalmunk volt jobban megismerni a francia fél érveit, s megismertetni a magunk nézeteit.

riporter: hogyan értékeli fock elvtárs látogatásának eredményeit? milyen tervei vannak a magyar kormánynak a kapcsolatok továbbfejlesztésére?

válasz: a már említett nemzetközi problémákról folytatott tárgyalások mellett megerősítette várakozásunkat az egyéb politikai kérdésekről folytatott sokoldalú megbeszélés is. politikai kapcsolataink igen élénkek és őszinték a francia kormánnyal, s a mostani tárgyalás ezt tovább szélesítette, bővítette, mélyítette. a politikai érintkezésen belül kifejezetten jónak mondható a diplomáciai kapcsolatok szintje és sokoldalúsága.

politikai téren az együttműködésünket - sok kérdésben egyetértésünket - kifejezi az is, hogy az utóbbi években igen sok egyezményt kötöttünk egymással és néhány egyezmény megkötésére a közeljövőben is sor kerül majd. igen jó az együttműködésünk az ensz-ben, az ensz szakosított szerveiben, valamint más nemzetközi szervezetekben és mindkét fél kifejezte azt a véleményét, hogy ezt az együttműködést a továbbiakban még erősíteni kell.

/folyt.köv./

18.37/ju

-47-

Me

bb 74. / a szerk. figy. fock.... 2. folyt./-lm

riporter: az ország közvéleményét élénken foglalkoztatják a gazdasági mechanizmus bevezetésének első tapasztalatai. elsősorban az iránt érdeklődöm, hogyan értékeli az első negyedév tapasztalatai alapján a gazdasági reform indulását?

válasz: az első negyedév tapasztalatai jók. de meg kell néznünk, hogy miért. szerintem azért, mert helyes módszerekkel, nagy türelemmel és a dolgozók iránti nagy bizalommal dolgoztuk ki a reformot. nálunk hiába kérdezi valaki, hogy ki a reform atyja, vagy ki a reform anyja. szerencsére erre senki nem tud - ha tisztességesen akar válaszolni - úgy felelni, hogy egy nevet megjelöl. a reform úgy készült, hogy az előző hét-nyolc év magyar tapasztalatait figyelembe vettük, elemeztük, mellé tettük a nemzetközi tapasztalatokat, s ezek tükrében vizsgáltuk meg, mit kell a továbbiakban tennünk azért, hogy a termelőerők mostani fejlettsége mellett korszerű gazdaságirányítási rendszert dolgozzunk ki; és így három évi türelmes munkával sok vitával, - nyiltszíni vitával -, s ezekben sok ellentét összecsapása útján dolgoztuk ki a reformot.

mindvégig igényt tartottunk arra, hogy a bevezetéskor már tiz- és százezrek legyenek, akik támogatni akarják ezt a reformot; igényt tartottunk arra, hogy a közvetlenül érintett vezetők és szakemberek értsék a reformot, annak minden összefüggését; igényt tartottunk arra, hogy a széles közvélemény, ha lehet, a legteljesebb nyugalommal és bizalommal várja a reform bevezetését.

örülök annak, hogy ez így történt, s ennek eredményeként mondhatjuk az első negyedévben, hogy minden különösebb zökkenő nélkül tudtuk a reformot bevezetni. a gazdasági élet egyetlen területén sem volt visszaesés az első negyedévben, sőt, minden jelentős iparág többet termelt, mint a múlt év azonos időszakában. az egész magyar ipar kereken 5 százalékkal többet termelt. az értékesítés a termeléshez viszonyítva - ha nem is jelentősen, de kedvezőbb volt, mint tavaly ilyenkor, a lakosság pénzjövedelme körülbelül 9 százalékkal nőtt, a fogyasztás, mostani árakon számolva 4 százalékkal volt magasabb, mint tavaly; de ha figyelembe vesszük a két százalékos árszínvonal-csökkenést, akkor kereken 6 százalékkal többet vásárolt a lakosság, mint tavaly az első negyedesztendőben.

/folyt.köv./

18.32/lm

ldk

- 48 -

bb 74. /a szerk.figy. fock... 3. folyt./-lm

a lakosságnak a gazdasági mechanizmus rendszere iránti, de főleg a mi szocialista rendszerünkbe vetett bizalmát mutatja, hogy a takarékbetét-állomány jobban nőtt, mint tavaly - több mint két és félmilliárd forinttal emelkedett - és jelenleg meghaladja a 27 milliárd forintot.

nagyon lényegesnek tartom, hogy a közvélemény előtt teljesen világos: a gazdasági mechanizmus reformja nem jelent eltérést a szocialista gazdálkodástól, nem a szocializmus eredményeinek, a szocialista vívmányoknak, a tervgazdálkodásnak a feladását, hanem a tudományosabb, a megalapozottabb, a mai kor-
nak jobban megfelelő tervgazdálkodást jelenti magyarországon.

a teljesebb értékeléshez persze még legalább fél esztendő, vagy inkább egy kerek esztendő szükséges, és ha a kérdést úgy teszem fel, hogy már az első negyedévben a reform teljes hatékonysággal érvényesült-e, akkor a leghatározottabb nemmel tudok válaszolni. a reform hatékonysága még csak nagyon kis mértékben érvényesül.

talán egyesek hibának tartják, hogy mi a múlt évben - különösen a reform bevezetését közvetlenül megelőző hónapokban - igen sokat beszéltünk arról, hogy nem lesz munkanélküliség és nem lesz jelentős áremelkedés a reform hatására és főleg nem lesz infláció. én azt hiszem, helyes volt, hogy ezt hangsúlyoztuk, hogy ezt a fontos politikai szempontot tekintettük elsődlegesnek. ugyanakkor az a véleményem, hogy magukat a vállalatokat túlzottan „megnyugtattuk”, helyes volt, hogy különféle biztonsági szelepeket építettünk be a reformba, az előbb említett két politikai cél alátámasztására is. de a tapasztalatok szerint a vállalatoknál nincs elég mozgás annak érdekében, hogy megfelelő munkaerő-áramlás legyen. én azt várom: a reform egyik jellemzője lesz, hogy egészséges munkaerőáramlás indul meg olyan termékek gyártásának a növelésére, amelyek gazdaságosak, hazai és exportpiacon kitűnően elhelyezhetőek. várom, megindul egy olyan folyamat az üzemekben, iparágakban, hogy azoknak a gyártmányoknak az előállítását, ahol nyilvánvalóan nem vagyunk versenyképesek, mert 50-60 százalékkal drágábban állítjuk elő, mint akár a környező szocialista országok, ezeknek a gyártását abbahagyják, s helyettük a gazdaságosabb termékeket futtatják fel. ez a folyamat még nem indult meg, vagy csak alig lehet ilyet tapasztalni.

/folyt.köv./
18.50/lm

- 49 -

ldk

bb 74. /a szerk. figy. fock... 4. folyt./-11.

természetesen én magamat is nyugatom és másoknak is azt mondom, hogy legyünk egy kis türelemmel, mert ez ilyen gyorsan nem megy. meggyőződésem, hogy a gazdasági mechanizmus ugyanevezett közgazdasági emelői ebeben az irányban hatnak, de a vállalatok még nem merik abbahagyni egyes termékek gyártását, hogy helyettük újakat iktassanak be, vagy régi, jól bevált és gazdaságos gyártmányaik termelését növeljék. ez a folyamat azonban meggyőződésem szerint az év folyamán erősödik majd. ha úgy tennék fel a kérdést; az első negyed-év után a gazdasági mechanizmus előírásaiban valami jelentős változást kell-e végrehajtani, határozottan azt mondanám: nem. nem szabad semmiféle adminisztratív intézkedést hoznunk.

Lehet, hogy egy fél év, vagy egy év múlva kell majd valamit változtatnunk, azért, hogy a gazdasági emelők jobban érvényesüljenek, de az egész rendszer - úgy érzem - mint összefüggő, egységes valami, jól sikerült.

riporter: az üzemi demokrácia és az egyszemélyi felelős vezetés gyakorlatának összeegyeztetésében még nagyon sok a tanácstalanság, az értetlenség, sőt, a konfliktus is. mi az ön tapasztalata?

válasz: én sajnos, mióta miniszterelnök vagyok, sokkal kevesebbet tudok üzemekbe járni, mint régebben, de azért közvetlen tapasztalataim is vannak. nekem is az a benyomásom, hogy nemcsak az üzemi demokrácia, hanem az egyszemélyi felelős vezetés sem érvényesül úgy, ahogyan azt a reform bevezetése után joggal elvárhatnánk.

az üzemi vezetők nem tudnak még megfelelően élni a rájuk bízott jogokkal és hatáskörrel, és az üzemi kollektívák, és az üzemi szakszervezeti szervek sem szoktak még eléggé hozzá ahhoz, hogy a rájuk bízott hatáskörben megfelelően el tudjanak járni. ebbe még úgy látszik bele kell tanulniok. nem kétséges, hogy bele fognak tanulni.

nagy jelentőségűnek tartom a reformot olyan szempontból, hogy a bekövetkező szűrlődásokat is az üzemben kell megoldani, akármilyen surolódás volt, legtöbbször a minisztériumokig, sőt a minisztertanács és a szot szintjéig jutottak ezek az üzemi problémák. ezeket most a helyszínen kell rendezni, s a helyes megoldást közösen megtalálni.

/folyt.köv./

18.55/Lm

- 50 -

KL

bb. 74./ a szerk. figy. fock... 5. folyt./ 11

egyébként a kérdéseket, - mint egyéni felelős vezetés és üzemi demokrácia - jogilag teljesen elrendezni a munka törvénykönyve általánosságban a gazdasági élet egész területére, és az üzemek adottságainak megfelelően, az üzemek által létrehozott és aláírt, elfogadott kollektív szerződés, gyakorlat és tapasztalat kell, úgy mint a reform egészénél, hogy az megfelelően érvényesülhessen.

fock elvtárs ezután egy kérdésre válaszolva a beruházási hitelek elbírálásáról szólott, szöveg, hogy a beruházási bank eddig kereken 350 hitelkérelmet kapott a vállalatoktól, ezek összértéke 6.5 milliárd forint. a beruházási bank ebből az igényből eddig jóváhagyott 850 millió forintot, közvetlen jóváhagyás előtt áll kereken 500 millió forint. a beruházási bank hitelbírói tevékenysége az utóbbi hetekben javult, s azt hiszem, ebben az ütemben kell tovább folytatnia a munkát.

riporter:

a jelen után beszéljünk a jövőről: hol tartunk a távlati tervezésben, a következő ötéves terv előkészítésében?

válasz:

most természetesen elsősorban az ezévi terv megfelelő, jó teljesítését tartjuk fő feladatunknak, a reform érvényre juttatását, az 1969-es terv előkészítését, de már folyamatban van a következő ötéves terv, sőt a következő 15 éves terv elkészítése. ez a kettő párhuzamosan történik. úgy kívánjuk a következő ötéves tervet jóváhagyni, hogy a legfontosabb vonásaiban már 1985-ig ismerjük a népgazdaság fejlesztési céljait. a 15 éves terv szerintem nagyon jó módszerrel készül. nyolc szakbizottságot alakítottunk. közülük négy foglalkozik a népgazdaság négy fő ágazatával, az iparral, a mezőgazdasággal, a közlekedéssel, illetve a hírközléssel: a másik négy szakbizottság a munkaerő területi elosztásával, az életkörülmények alakulásával, a nemzetközi gazdasági kapcsolatokkal és ezzel összefüggésben a külkereskedelemmel, a közgazdasági elemzésekkel és módszertani kérdésekkel foglalkozik.

/folyt.köv./

19.00/Lm

- 51 -

W

bb. 74./ a szerk.figy. fock.... 6. folyt./ 11

a szakbizottságok munkájuk során igénybe veszik tudományos kutató intézeteink, tervező intézeteink segítségét, s tevékenységükről tájékoztatják a kormányt, amely majd végső soron dönt ezekben a kérdésekben.

riporter:

----- hogyan alakulnak nemzetközi gazdasági kapcsolataink, különös tekintettel a kgst-re?

válasz:

----- gazdaságpolitikánknak az alapvető vonása, hogy Magyarország és a szocialista országok egymás közti gazdasági viszonya, együttműködése az alapja egész népgazdaságunk továbbfejlesztésének - a reform hatására sem változik. a következő öt éves, sőt tizenöt éves tervidőszakban is külkereskedelmünk lényegében ugyanígy arányban fog megoszlani, mint jelenleg, azaz egyharmada a szovjetunióval, egyharmada a többi szocialista országgal és egyharmada a nem szocialista országokkal fog bonyolódni. egyébként ezt alátámasztják a szocialista országokkal eddig folytatott terv-konzultációk és úgy látom, partnereink is körülbelül ezzel számolnak.

fock Jenő ezután az együttműködés formáinak fejlesztéséről beszélt, kifejtette:

mi minden szocialista országgal és az egész kgst-vel, mint szervezettel szívesen megismertetjük a magunk távlati gazdaságpolitikai elképzeléseit, még mielőtt öt éves, vagy 15 éves tervünk elkészülne. /folyt.köv./

bb 68. súlyos közlekedési balesetek

tr-lm sr

1968. április 23.

az üllői út 78 számú ház előtt nyíró Jánosné 77 éves háztartásbeli, budapesti lakost elütötte az 52/a jelzésű villamos. a szerencsétlen asszony a helyszínen meghalt. a 21. kerület Kossuth Lajos utca és az Ady Endre utca kereszteződésénél Kovács József 20 éves ipari tanuló motorkerékpárjával a kijelölt gyalogátkelőhelyen nem adta meg az elsőbbséget és elütötte Zrenesik János 49 éves tisztviselő, budapesti lakost, akit a mentők súlyos sérüléssel szállítottak kórházba. a motorkerékpárvezető ellen eljárás indult.

a 10. kerület, Vaspálya utca és a Kőr utca torkolatánál Huszka Ferenc, 49 éves segédmunkást elütötte egy személygépkocsi. súlyos sérüléssel szállították kórházba. az 5. kerület Károlyi utca 12 számú ház előtt Takács Dávidné, 84 éves nyugdíjast egy személygépkocsi elütötte. súlyos sérüléssel vitték kórházba./mt1/

19.10/lm

- 52 -

bb. 73, Losonczi Pál látogatása Baranyában

b vid fm/tné/ká/11 La

1968. április 23.

Losonczi Pál, az elnöki tanács elnöke hétfőn és kedden látogatást tett Baranyában. a megyei pártbizottság pécsi székházában - ahol Novics János, a megyei pártbizottság titkára üdvözölte - Baranya életéről, helyzetéről tanácskozott a megye és pécs város vezetőivel, majd dr. Nagy Józsefnek, a megyei pártbizottság titkárának társaságában a Mecseki szénmedence helyzetéről tájékozódott. a Mecseki szénbánya vállalatnál Garavölgyi János igazgató elmondotta, hogy a gazdasági mechanizmus reformja a Mecseki szénmedencében jól indult; a szén termelői árát az eddigiekben 12,5 százalékkal csökkentették, ez éves viszonylatban 220-240 millió forint megtakarítást jelent. a főfogyasztók szénigénye nem csökkent, és a piackutatások azt mutatják, hogy a Mecseki feketeszén hosszú távon át vásárlókra talál. a Komlózi Zsófia-akna, - ahol százmillió tonnás szénvagyontelepített egymilliárdos beruházást fejeznek be az idén - piegl János üzemigazgató kalauzolta Losonczi Pált, aki a szocialista bányaváros párt-, állami és gazdasági vezetőinek társaságában megtekintette Zsófia-akna külszíni létesítményeit, elbeszélgetett a dolgozókkal és a brigádnaplóba bejegyzett sorokkal kívánt újabb munkasikereket tévény Béla 610-es fejtési és Breitnerbauer Károly 707-es elővájó-feltároló szocialista brigádjának. ezután a kutatási és kísérleti osztály György-akna telepén megtekintette a bányabeli viszonyokhoz hasonlító - mesterségesen előidézett - szénporrobbantás hatását és tájékozódott a munkávédelmet szolgáló osztály tevékenységéről. a nap befejező eseményeként a Pécs-ujmeszesi munkásszállóban a bányák gazdasági és társadalmi vezetőivel és a szocialista brigádvezetőkkel folytatott eszmecsere az elnöki tanács elnöke.

Kedden a megye és a város vezetőinek társaságában Losonczi Pál megtekintette az új pécsi egyetemi városrészt. a vendégeket dr. Boross Béla, az orvostudományi egyetem rektora és dr. Kesztelyi Béla adjunktus, a 400 ágyas klinika igazgatója kalauzolta.

/folyt.köv./

19.15/lm

- 53 -

bb. 73./ Losonczi pál ... 1. folyt./ il

ezt követően a pécsi börgyár munkájával, termékeivel, két korszerű gyáregységével - a rostműbörgyárral és a krómos üzemmel - ismerkedtek, majd délután a vémei Lenín termelőszövetkezetet kereste fel az elnöki tanács elnöke. a négy község - erdősmecske, faked, szebény és vémei - határát magában foglaló gazdaság helyzetéről rott Antal elnök adott tájékoztatást. a kétnapos baranyai látogatás a vémei termelőszövetkezet vezetőivel, dolgozóival folytatott baráti beszélgetéssel ért véget. Losonczi pál az esti órákban visszautazott a fővárosba./mti/

bb. 75. az örmény tudósdelegáció látogatásai

1 ms/tné/sr/il la

1968. április 23.

Dr. Ajtai Miklós, a minisztertanács elnökhelyettese kedden fogadta v. a. ambarcumjan akadémikust, az örmény tudományos akadémia hazánkban tartózkodó delegációjának vezetőjét. a látogatáson jelen volt Kónya Albert akadémiai levelező tag, a magyar tudományos akadémia főtitkárhelyettese is. délután ambarcumjan akadémikus az ötvös Loránd fizikai társulatban a magyar csillagászok és fizikusok előtt érdekes előadásban számolt be a csillagászati tudomány egyik legizgalmasabb problémájáról, a tejutrendszerek középpontjainak, az úgynevezett galaxis magoknak vizsgálatában elért új eredményekről, és még megoldatlan kérdésekről. a csillagászok napjainkban az óriás távcsövek a szinkropelemzés és a rádióteleszkópok segítségével egyre mélyebben tekintenek bele a szinte elképzelhetetlen távolságokban lévő tejutrendszerek magjaiban végbemenő gigantikus folyamatokba.

a küldöttség többi tagja is élénk tevékenységet fejtett ki. dzsrbasan akadémikus, az akadémia matematikai kutató intézetében, bunatyjan akadémikus a kísérleti orvostudományi kutatóintézetben járt, avetiszján történettudós pedig az mszmp kb párttörténeti intézetében konzultált a magyar kollegákkal. mkrtcsam akadémikus, geológus pedig a mátrában tett szakmai kirándulást./mti/

..-

- 54 -

19.25/11

ll

bb. 74. / fock ... 7. folyt./ il

ezt tekintjük a jobb együttműködés alapjának. közös vállalkozások, esetleg közös vállalatok létrehozásában is hajlandók vagyunk részt venni, két-három oldaluan, vagy a kgst összes országaival. végül a műszaki együttműködésnek is vannak olyan formái, amelyek sajnos az együttműködésünkben még kevésbé érvényesülnek.

az együttműködés fejlődésének oda kell vezetnie, hogy a kölcsönös külkereskedelmi forgalom a termelésnél gyorsabban növekedjék. a szovjetunióban és magyarországon az ipari termelés növekedése az idén egyaránt 6-8 százalék. ugyanakkor a két ország közötti külkereskedelmi forgalom 20 százalékkal bővül. ebben szerepe van az együttműködés új formáinak.

elsősorban természetesen a kgst országokban kívánjuk alkalmazni az együttműködés új formáit, de jónak tartjuk arra is, hogy nemkgst országokban és nem szocialista országokban alkalmazzuk.

a szocialista országok, a kgst országok együttműködése eddig is igen sok eredményt hozott. világszerte ismert, igen jelentős a barátság olajvezeték, a béke villamosvezeték: jelentősnek tartom még a közös bank, a közös vonópark létrehozását, vagy az intermetall megalakítását. de például az új, fejlődő ipari ágazatokban, mondjuk a műszálgártásban miért nem tudjuk mi a közös hangot megtalálni? külön-külön vásároljuk meg és vásároltuk meg például nyugati országoktól a polietilén-gyártáshoz való gépi berendezést. ha ezt a kapacitást egy országban létrehoztuk volna, s a többi országot kielégítjük, akkor egy tonna polietilén talán fele annyiba kerül, mint ilyen szétszórt kapacitásokkal.

a fejlődő országokkal kapcsolatban is új utakat kell keresni. nem kétséges, ha mi csak nyersanyagot akarunk behozni, akkor dollárral kell fizetnünk, ha gépet akarunk szállítani, akkor olyan hosszú hitelt kérnek tőlünk, hogy nem tudunk versenyezni azokkal, akik 15-20 és 30 éves hitelt adnak.

/folyt.köv./

11/11

- 55 -

ll

bb. 74./ fock 8. folyt./ 11

riporter: a kgst-hez tartozó országok gazdasági együttműködését nem nehezíti-e az, hogy a baráti országok gazdasági mechanizmusai között lényeges különbségek vannak?

válasz: a gazdasági reformmal minden szocialista ország, helyesebben minden kgst ország foglalkozik. természetesen mind-egyik a maga sajátosságait veszi figyelembe, amikor az új gazdaságirányítási rendszerre tér át. néhány alapgondolat köztudottan azonos. minden országban szó van arról, hogy jobban figyelembe kell venni az értéktörvényt és a piac szerepét; hogy nagyobb felelősséget és önállóságot kell adni a termelő egységeknek, az üzemeknek. de nincs két ország, amelyikről azt mondhatnánk, hogy ugyanúgy csinálja, mint a másik ország. a gazdaságirányítás új rendje távlatilag feltétlenül segíteni fogja az együttműködést. most azonban valóban vigyáznunk kell arra, hogy gyakorlatilag most, ebben az évben és a következőkben az eltérések ne okozzanak zavarokat.

ami minket illet, ahhoz, hogy a bizalom megerősödjék a magyar népgazdaság iránt a partnerekben, nagyon fontos, hogy mi a reform körülményei közepette is pontosan eleget tegyünk vállalt kötelezettségeinknek, akár exportról, akár importról van szó. ha a külkereskedelmi miniszter, vagy a vállalatok valamit szerződésben vállaltak és arra a partner igényt tart, azt teljesíteni kell. ez az alapja annak is, hogy a későbbi esztendőben az egyes országok által külön kidolgozott gazdaságirányítási rendszerek egymáshoz közelítsenek és hatékony emelői legyenek a nemzetközi gazdasági együttműködésnek.

ezután fock elvtárs cernik elvtársnak, a csehszlovák miniszterelnöknek a magyar rádióban és televízióban nemrég elhangzott interjújához kapcsolódva a többi között az alábbiakat mondotta:

/folyt. köv./
19. 34/11

ML

- 56 -

bb 76. átadták az első ezer tranzistoros rádiót vietnamnak - ifjúsági demonstrációk százai a szabadságukért és függetlenségükért harcoló fiatalok napjának előestéjén

ö vid -di/gk-lm sr

1968. április 23.

kedden, a szabadságukért és függetlenségükért harcoló fiatalok napjának előestéjén, demonstrációk százain tett hitet hazánk új nemzedéke a 9. világifjúsági találkozó „szolidaritás, béke barátság, jelszava mellett. a magyar fiatalokkal együtt 42 nemzet több mint félezer magyarországon tanuló diákja foglalt állást korunk sorskérdéseiben, bélyegezte meg az egyesült államok barbár vietnami agresszióját, az imperialista hatalmak, a háborús gyújtogatók mesterkedéseit, s biztosította szolidaritásáról az igazságos nemzetek jogaiért küzdő hazafiakat.

a legnagyobb megmozdulásra székesfehérvárott került sor. több mint ötezer fiatal gyűlt össze a videoton-gyár nemzeti színi és vietnami zászlókkal, békét követelő transzparenssekkel díszített ságvári színelőcsarnokában. ott voltak soraikban az üzemben dolgozó vietnami szakmunkástanulók, technikusok és mérnökök is. a demonstráción, amelyen részt vett Hoang Luong, a vietnami demokratikus köztársaság magyarországi nagykövete is, méhes Lajos, a Kisz központi bizottságának első titkára mondott beszédet.

- mi, magyar fiatalok is fölemeljük szavunkat mindenfajta gyarmati elnyomás, az emberi jogok sárbatiprása ellen, és lehetőségeinkhez mérten mindent megteszünk, hogy valamennyi nép szabadságban és függetlenségben éljen, - hangsúlyozta egyebek között, majd rámutatott, hogy korunkban a szolidaritás fejezi ki a leghívebben a világ ifjúságának harci feladatát.

- hazánk ifjúság eddig 30 millió forint értékű anyagi támogatást nyújtott a szabadságáért küzdő vietnami népnek. most - a vietnami dolgozó ifjúsági szövetség legutóbbi kérésének megfelelően - tranzistoros rádiókat küldünk vietnamnak, - folytatta, majd arról beszélt, hogy a magyar fiatalok a magukénak vallják a Kisz új szolidaritási akcióját. eddig már több ezer tranzistoros rádió árát fizették be a kommunista ifjúsági szövetség csekkszámlájára.

/folyt. köv./
20.00/11

ML

- 57 -

bb 76. /átadták az első ... 1. folyt./lm

- a kisz központi bizottság nevében nagy örömmel és büszkeséggel köszöntöm a videoton vezetőit, dolgozóit, ifjú szakembereit, akik lehetővé tették, hogy mai szolidaritási gyűlésünkön átadjuk az első ezer tranzisztoros táskarádiót vietnami testvéreinknek - zárta a nagygyűlés részvevőinek viharos ünneplése közben beszédét méhes lajos. ezután a szép ajándék jelképeként átnyújtotta a vietnami demokratikus köztársaság magyarországi nagykövetének az egyik táskarádiót, s hozzáfűzte: a következő hetekben, hónapokban, a felnőtt társadalom támogatásával folytatják az akciót.

ifjúságunk segítőkészségéért, proletár internacionalizmusáért, hoang luong mondott köszönetet, majd a vietnami nép szabadságharcának sikereiről beszélt. végül a vietnami demokratikus köztársaság fölött lelőtt egyik amerikai terrorbombázó roncsaiból készült emléktárgyat nyújtott át breznjanszki lajosnének, a videoton kisz-bizottsága titkárának, aki - a nagykövet útján - amatőr rádióépítő-szekrényt küldött a vietnami uttoroknak.

kaposvárott fákllyás felvonulás köszöntötte a szabadságukért és függetlenségükért harcoló fiatalok napját. a város különböző pontjairól több mint négyezer ifjúkommunista indult el a kossuth térre, ahol ribánszki róbert, a kisz központi bizottságának titkára mondott beszédet, s felszólaltak a vietnami, valamint a guineai fiatalok képviselői is. ifjúsági demonstrációt tartottak csurgón, fonyódon, marcaliban, síófokon és tabon is.

a szabolics megyei fiatalok indonéz, costa-ricai, szomáliai és jemeni diákokkal találkoztak kedden. a vendégek nyiregyházán, záhonyban és kisvárdán részt vettek az április 24-ét köszöntő ünnepeken. a megyeszékhelyen a krudy-mozi előtti parkban, ahol a kertészeti vállalat ifjúmunkásai élővirágokból formálták meg a világifjúsági találkozó jelvényét, a kisz-bizottság vezetői rózsatövet ültettek el. a jövőben minden esztendőben ifjúsági demonstrációkat tartanak ezen a helyen.

győrött, a rába művelődési ház vasas klubházában finn, jordániai és jemeni diákok vettek részt kedden a város fiataljainak szolidaritási gyűlésén. tolna megyében szovjet, mongol, jemeni, angolai, és ciprusi vendégekkel együtt tisztelegtek a kiszisták a szabadságukért és függetlenségükért harcoló fiatalok előtt, s nyitották meg a 9. világifjúsági találkozó méltó magyarországi előkészítésére kibontakozott eseménysorozatot.

20.10/lm

- 58 -

149

bb 77. időjárásjelentés

tné-lm la

1968. április 23.

a meteorológiai intézet jelenti április 23-án, kedden este 19 órakor:

meleg idő

várható időjárás szerda estig: tovább tart a száraz, napos, meleg idő. napközben kissé megélénkülő délkeleti, déli szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 25-30 fok között./mti/

-. -

bb 78. magyar-vietnami barátsági nap komárom megyében

vid-fm/tné-lm ká

1968. április 23.

a hazafias népfront komárom megyei bizottsága kedden magyar-vietnami barátsági napot rendezett. ebből az alkalomból joseph marie ho hue ba, a dél-vietnami nemzeti felszabadítási front központi bizottságának tagja vezetésével háromtagú vietnami delegáció látogatott komárom megyébe. délelőtt tatabányán, a megyei népfrontbizottság székházában a párt, a tanács és a hazafias népfront vezetői fogadták a vendégeket. tájékoztatták őket a megye fejlődéséről, a vietnami szolidaritási mozgalom helyi eredményeiről.

a vendégek délután bársonyos községbe látogattak. itt a falu és a komáromi járás vezetőivel beszélgettek, majd a helyi termelőszövetkezet helyzetével ismerkedtek. este a művelődési házban magyar-vietnami barátsági gyűlést rendeztek, amelyen izsáki Mihály, a hazafias népfront megyei bizottságának titkára mondott beszédet. felszólalt a vietnami küldött-ség vezetője is./mti/

-. -

a szerkesztőségek figyelmébe!

il la

a bb 41 számú hír / heves megyébe érkezett kádár jános / első három bekezdése után sziveskedjenek / mti / jelzést tenni. a látogatásról ma többet nem adunk.

20.12/lm

- 59 -

149

bb 79. kiállításokkal, ifjúsági nagygyűléssel megkezdődtek a dunaujvárosi ifjúsági napok

a vid-fm/tné-lm la

1968. április 23.

dunaujvárosban az idén rendezik meg negyedszer a d.i.n.-t: a dunaujvárosi ifjúsági napokat. a din megnyitójaként kedden a kiállítási teremben nemzetközi gyermekrajz- és ifjúsági képzőművészeti kiállítás, a vasmű-klubban pedig a dunaujvárosi fiatalok életéről fotokiállítás nyílt. este a bartók béla művelődési házban a szófiai vit jelszava: „szolidaritás, béke és szabadság”, jegyében ifjúsági nagygyűlést tartottak. a nagygyűlésen résztvevő bary blears, a divsz ausztráliai titkára és a címea képviselője, valamint le van nam, a dnff magyarországi irodájának képviselője.

molnár györgy, a kisz központi bizottságának titkára mondott ünnepi beszédet, majd garancz istván, a dunai vasmű kisz-bizottságának titkára ajándékozó levelet olvasott fel és adott át a dnff képviselőjének. a levélben a dunaujvárosi fiatalok többek között ígéretet tesznek arra, hogy a kisz kb tranzistor-akciója keretében 200 tranzistoros rádió árát teremtik elő, s erre a célra az év végéig negyedmillió forintot fizetnek be a kisz szolidaritási számlájára. a dunaujvárosi fiatalok egyébként ennek az összegnek kétharmadát munkafelajánlásaik révén már előteremtették.

ezután gadó józsef, a városi kisz-bizottság titkára a din nemzetiszínű zászlaját ajándékozta a divsz és a dnff képviselőinek, valamint molnár györgynek, a kisz kb titkárának.

le van na, a dnff képviselője meleg szavakkal mondott köszönetet, a dunaujvárosi fiatalok szolidaritásáért és anyagi támogatásáért./mti/

a szerkesztőségek figyelmébe!

il la

a bb 74-es számú hír / fock jenő... / 8. folytatásának 4. bekezdését

t ö r ö l j ü k .

- 60 -

bb. 74. / fock ... 9. folyt./ il

a televízió riportere ezután cernik elvtársnak a csehszlovák szocialista köztársaság miniszterelnökének a magyar rádióban és televízióban a közeli napokban elhangzott interjújával kapcsolatban tett fel kérdéseket.

a riporternak válaszolva fock elvtárs a többi között kifejtette, hogy az interjú természetesen nem válaszolatott az emberekben felvetődő minden kérdésre, de a legfontosabbakra választ adott. fejtegetését így folytatta:

-én azokhoz a várható pozitív eredményekhez, amelyekről cernik elvtárs is szólt, a magyar kormány nevében is természetesen sok sikert kívánok csehszlovákia dolgozó népének, a csehszlovák pártnak, a csehszlovák kormánynak. az interjúból külön kiemelném és szó szerint idézném cernik elvtárs szavait: „népünk jól emlékszik arra, hogy a második világháború után kitől kapta a szabadságot, barátságunk a szovjetunióval és szövetségünk a szocialista országokkal nemcsak értelmi, hanem érzelmi kérdés is...”

fock elvtárs ezt követően a szovjetunióhoz fűződő kapcsolatokról, a szocialista országok közötti barátság fontosságáról beszélt, majd az interjú befejezésekképpen a következőket mondotta:

ami minket magyarországot illet, úgy érzem, egyenes úton haladunk: politikánkat, amelyet a 9. kongresszuson elhatároztunk, a továbbiakban is folytatjuk. gazdaságpolitikánk - meggyőződésem szerint helyes, megfelelő adottságainknak, a nemzetközi helyzetnek. ezt a gazdaságpolitikát kívánjuk a jövőben is folytatni. a reformot okosan, nyugodtan és becsülettel végrehajtjuk és a magyar nép biztos lehet saját jövőjében, boldogulásában. bizhat a pártban, a kormányban és úgy érzem, talánnem szerénytelen a megjegyzés, hogy a párt és a kormány 11 éves működésével rá is szolgált erre a bizalomra, - fejezte be nyilatkozatát fock jenő elvtárs./mti/

20.35/11

- 61 -

a szerkesztőségek figyelmébe!

11 la

1968. április 23.

a bb 74-es számú hír / fock jenő... / 2. folyt. 4. bekezdésének 6. sorában a szöveg helyesen:

...az egész magyar ipar kerekén 7 /h é t / százalékkal többet termelt....

x x x

az 5. folytatás 4. bekezdésének 10. sorától a szöveg helyesen:

... négy fő ágazatával, az iparral, a mezőgazdasággal, a kereskedelemmel, illetve a közlekedéssel-hírközléssel...

x x x

az anyag legvégére kérjük a következő szöveget pótolni:

még ha kérni lehet valamit a rádióban, a televízióban keresztül az ország lakosságától, én azt kérném, hogy abban a szellemben, ahogy három napon keresztül a hazafias népfrent kongresszusa tanácskozott, minden alkalommal minden fórumot - és ilyen fórum nem kevés van Magyarországon - használjanak fel arra, hogyha úgy látják, hogy az adott szótól eltér az, amit cselekszünk, akár a legfelsőbb szinten, akár lentebb szinteken, tegyék szóvá, mert úgy tudunk rajta segíteni és javítani. nekünk elhatározott szándékunk a demokratikus légkör további erőteljes fejlesztése és ehhez a lakosság széles rétegeinek állandóan segítséget, ösztönzést kell adniok./mti/

--

20.35/11

- 62 -

kk

bb 80. testvérpártok küldötteinek érkezése az előkészítő bizottság ülésére

1 bc-ju la

1968. április 23.

kedden újabb küldöttségek érkeztek a kommunista és munkáspártok nemzetközi tanácskozását előkészítő bizottság ülésére.

a belga kommunista párt küldötte jean terfve, a politikai bizottság tagja.

a ciprusi dolgozó nép haladó pártja küldötte andreas fantis főtitkárhelyettes,

a chilei kommunista párt küldötte waldo artias, a központi bizottság tagja, megérkezett a dél-afrikai kommunista párt képviselője is.

a francia kommunista párt küldöttei: jean kanapa és léon feix, a központi bizottság tagjai,

a görög kommunista párt küldötte vaszilisz venecanopoulosz, a központi bizottság tagja.

a guatemalai kommunista párt központi bizottságának képviselőjében josé manuel fortunynak vesz részt a tanácskozáson.

az iraki kommunista pártot rashad amdzsad, a politikai bizottság tagja képviseli.

az iráni néppárt küldötte irady eskandery, a politikai bizottság tagja,

az izraeli kommunista párt küldötte szaliba khamisz, a politikai bizottság tagja,

a kanadai kommunista párt küldötte norman freed, a politikai bizottság tagja, a központi végrehajtó bizottság titkára,

a kolumbiai kommunista párt küldötte manuel cepeda, a politikai bizottság tagja,

a marokkói kommunista párt küldötte omár el-fassi, a politikai bizottság tagja,

21.50/ju

-63-

22³⁰

fr

bb 80. / testvérpártok ... 1. folyt./-ju

a mexikói kommunista párt küldöttei: gerardo unzueta lorenzano és alejo mendez garcia, az elnökség tagjai,

nagy-britannia kommunista pártjának küldötte jack woddis, a végrehajtó bizottság és a politikai bizottság tagja,

a német kommunista párt küldöttei: max schäfer / umlaut/ és jupp angenfort, a politikai bizottság tagjai,

a nyugat-berlini német szocialista egységpárt küldötte bruno kuster, a központi vezetőség titkárságának tagja,

az olasz kommunista párt képviselőiben carlo galluzzi, az okp vezetőségének tagja, luciano gruppi, a központi bizottság tagja és michele rossi, a külügyi osztály munkatársa vesz részt a tanácskozáson.

a panamai néppárt küldötte thomas luther, a politikai bizottság tagja,

a portugál kommunista párt küldötte alexandre castanheira, a központi bizottság tagja,

a puerto rico-i kommunista párt képviselőiben felix ojeda, vesz részt a tanácskozáson.

a spanyol kommunista párt küldötte sentiago alvarez, a végrehajtó bizottság tagja,

a szíriai kommunista párt küldöttsége: daniel nemé, a politikai bizottság tagja és vasil faisal, a központi bizottság tagja,

a svájci munkapárt küldötte henri trub, a politikai bizottság tagja,

a török kommunista pártot murat, a pb tagja képviseli a tanácskozáson, amelyre megérkezett a tunéziai kommunista párt küldötte is.

/ folyt. köv./

-64-

22°

bb. 80. / testvérpártok ... 2. folyt./ 11

a testvérpártok küldötteit megérkezésükkor brutyó jános, a központi ellenőrző bizottság elnöke, gosztonyi jános, az mszmp központi bizottságának tagja, a népszabadság főszerkesztője, sándor józsef, a központi bizottság tagja, a kb osztályvezetője, barinkai oszkár, a központi ellenőrző bizottság titkára, venéczli jános a központi ellenőrző bizottság tagja, a budapesti pártbizottság titkára és kozári józsef a kb osztályvezetője fogadta./mti/

- v e g e -

22.08/11

- 65 -

22°

f

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda Budapest, I. Fehér utca 5-7. Telefon: 150-400, 480-300

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.
m t i b e l f ö l d j i h i r e k

1968. április 24.

bb. 1. ötven éves a magyar polgári légitársaság - új járat: budapest - luxemburg

1 hbj/tr/1e/1l la

1968. április 24.

a magyar polgári légitársaság az idén ünnepli fennállásának 50. évfordulóját. az első menetrendszerű légitársaság kerekén 50 évvel ezelőtt indult meg, 1918 július 4-én, amikor az első légitársaság vitték a budapest-bécs-krakkó-lemberg utvonalon. a malév gépei ma már 25 ország 30 nagyvárosába repülnek. a jubileumot azzal is köszönti a malév, hogy bekapcsolja a nemzetközi vonalhálózatába a 26. országot, a 31. nagyvárost: május 17-én megindítja új járatát a budapest-prága-luxemburg utvonalon./mti/

bb. 2. a január és a május virágjainak „randevuja”, a mecsekben

a vid cs/tné/ká/1l bs

1968. április 24.

az idei szeszélyes tavaszi időjárás - amely már eddig is sok meglepetést okozott - most érdekes természeti jelenséget idézett elő a mecsekben: „találkozott”, a január és a május számos jellegzetes vadvirága.

/folyt.köv./

- 1 -